

Briuselis, 2023 m. balandžio 12 d.
(OR. en)

8231/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0093 (COD)

COPEN 109
JAI 432
CODEC 589

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2023 m. balandžio 5 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 185 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO dėl baudžiamojo proceso perdavimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 185 final.

Pridedama: COM(2023) 185 final

Briuselis, 2023 04 05
COM(2023) 185 final

2023/0093 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl baudžiamojo proceso perdavimo

{SWD(2023) 77 final} - {SWD(2023) 78 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Didėjant tarpvalstybiniam nusikalstamumo mastui, baudžiamosios teisenos srityje Europos Sąjungoje vis dažniau pasitaiko atvejų, kai kelios valstybės narės turi baudžiamąją jurisdikciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už tą pačią nusikalstamą veiką. Pavyzdžiui, nusikaltimas gali būti rengiamas vienoje valstybėje narėje, o įvykdomas – kitoje; nusikaltimo vykdytojai gali būti sulaikyti trečioje valstybėje narėje, o nusikaltimu įgytas turtas perduotas jau į ketvirtos valstybės narės teritoriją. Tai ypač pasakytina apie nusikalstamų organizacijų vykdomus nusikaltimus, tokius kaip prekyba narkotikais, neteisėtas migrantų gabenimas, prekyba žmonėmis, neteisėta prekyba ginklais, nusikaltimai aplinkai, kibernetiniai nusikaltimai ar pinigų plovimas. Kai baudžiamasis persekiojimas dėl tos pačios nusikalstamos veikos vykdomas keliose valstybėse, kyla sunkumų, be kita ko, dėl baudžiamojo persekiojimo koordinavimo ir veiksmingumo. Be to, tai gali kenkti asmenų teisėms bei interesams ir dėl to vienu metu gali būti atliekami tie patys veiksmai. Gali prireikti kaltinamuosius, aukas ir liudytojus kviesti į bylos nagrinėjimą keliose šalyse. Jų teisės ir interesai, pvz., laisvas judėjimas, apribojami dar labiau, kai procesai vyksta pakartotinai. Kai įmanoma, Europos teisingumo erdvėje tikslinga vengti tokio žalingo poveikio ir užtikrinti, kad baudžiamasis procesas vyktų tinkamiausioje valstybėje narėje, pavyzdžiui, valstybėje, kurioje įvykdyta didžioji nusikaltimo dalis.

Todėl, kad būtų galima veiksmingai kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir užtikrinti, kad nusikalstamą veiką tirtų arba baudžiamąjį persekiojimą už ją vykdytų tinkamiausia valstybė narė, būtina nustatyti bendras baudžiamojo proceso perdavimo iš vienos valstybės narės į kitą taisykles. Ši tarpvalstybinio bendradarbiavimo priemonė suteiktų pridėtinės vertės, nes ją taikant Europos teisingumo erdvė veiktų geriau. Taigi, ji padėtų veiksmingai ir gerai vykdyti baudžiamąją teiseną valstybėse narėse. Tokios bendros taisyklės visų pirma galėtų padėti užkirsti kelią skirtingose valstybėse narėse vykdomiems nereikalingiems paraleliems procesams dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens, dėl kurių galėtų būti pažeistas pagrindinis baudžiamosios teisės principas, įtvirtintas Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija), pagal kurį asmuo negali būti du kartus teisiamas ar baudžiamas už tą pačią nusikalstamą veiką (principas *ne bis in idem*). Nustačius tokias taisykles, keliose valstybėse narėse dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens vykstančių kelių procesų skaičių galima būtų sumažinti. Siekiant veiksmingos baudžiamosios teisenos taip pat svarbu užtikrinti, kad baudžiamasis procesas galėtų būti perduodamas, kai asmens perdavimas baudžiamojo persekiojimo tikslais pagal Europos arešto orderį (toliau – EAO)¹ atidedamas arba asmenį atsisakoma perduoti dėl to, kad kitoje valstybėje narėje vyksta paralelus procesas dėl tos pačios nusikalstamos veikos. Vadinasi, baudžiamojo proceso perdavimas galėtų padėti išvengti persekiojamo asmens nebaudžiamumo.

Nors perduoti baudžiamąjį procesą gali prireikti daugeliu atvejų, ES lygmeniu taikomomis priemonėmis ši bendradarbiavimo forma neregamentuojama. 1990 m. buvo pasirašytas ES valstybių narių susitarimas dėl baudžiamojo proceso perdavimo², tačiau jis nebuvo ratifikuotas, todėl niekada neįsigaliojo.

¹ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos.

² <https://www.consilium.europa.eu/lt/documents-publications/treaties-agreements/agreement/?id=1990106&DocLanguage=lt>

2009 m. liepos mėn. ES Tarybai pirmininkavusi Švedija 16-os valstybių narių³ vardu pateikė iniciatyvą dėl Tarybos pamatinio sprendimo dėl baudžiamojo proceso perdavimo⁴. Tačiau 2009 m. gruodžio 1 d. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, valstybės narės nusprendė nutraukti derybas⁵.

Nesant konkretaus ES teisės akto ir vienodos ES teisinės sistemos, valstybės narės šiuo metu perduoda baudžiamuosius procesus viena kitai, naudodamosi įvairiomis teisinėmis priemonėmis. Visapusiškiausių tarptautinę baudžiamųjų procesų perdavimo teisinę sistemą – 1972 m. gegužės 15 d. Europos konvenciją dėl baudžiamojo proceso perdavimo – ratifikavo ir taiko tik 13 valstybių narių. Dauguma valstybių narių, norėdamos paprašyti, kad įtariamasis būtų patrauktas baudžiamajon atsakomybėn kitoje Konvencijos šalyje, remiasi 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose 21 straipsniu⁶. Tačiau kai bendradarbiaujama tokiu būdu, perdavimo procedūra iš esmės nėra reglamentuojama. Šios srities bendradarbiavimo teisinis pagrindas dar yra ir nacionaliniai įstatymai, dvišaliai ar daugiašaliai susitarimai arba abipusiškumo principas.

ES Tarybai pirmininkavusi Rumunija 2019 m. gegužės mėn. ataskaitoje dėl tolesnių veiksmų, kurių reikia imtis teisminių institucijų sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo srityje⁸, pasiūlė toliau nagrinėti, ar reikia pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl baudžiamojo proceso perdavimo. 2020 m. gruodžio mėn. Taryba savo išvadose dėl Europos arešto orderio⁹ paprašė Komisijos apsvarstyti, ar būtų įmanoma parengti ES baudžiamojo proceso perdavimo priemonę ir ar ji suteiktų pridėtinės vertės. Eurojustas ir Europos teisminis tinklas taip pat iškėlė¹⁰ keletą teisinių ir praktinių klausimų, kurių kyla valdžios institucijoms, kai nėra aiškių bendrų taisyklių ir procedūrų, ir paragino šioje srityje parengti ES priemonę.

Nesant bendros teisinės sistemos ir dėl valstybių narių nacionalinių baudžiamosios teisenos sistemų skirtumų (t. y., ar valstybės narės baudžiamojo persekiojimo institucijos gali nepradėti baudžiamojo persekiojimo, ar jos privalo vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl kiekvienos jų kompetencijai priklausančios nusikalstamos veikos), iškilo keletas su baudžiamojo proceso perdavimu susijusių teisinių ir praktinių problemų. Praktinė patirtis rodo, kad perdavimo procedūra nepakankamai veiksminga pirmiausia dėl nepagrįsto vėlavimo ir nepakankamos institucijų komunikacijos. Kaip problema įvardytas ir neveiksmingas baudžiamasis persekiojimas, nes baudžiamasis procesas perduodamas ne visada, kai to reikia teisingumui užtikrinti, pavyzdžiui, tais atvejais, kai nusikalstama veika buvo įvykdyta vienoje

³ BE, BG, CZ, DK, EE, EL, ES, FR, LT, LV, HU, NL, RO, SI, SK ir SE.

⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX%3A52009IG0912%2801%29#ntc3-C_2009219LT.01000701-E0003

⁵ Taip atsitiko dėl sprendimų priėmimo procedūros pakeitimo ir Tarybai pirmininkavusios valstybės narės išreikštos prielaidos, kad pagal Lisabonos sutartį bus pateiktas naujas dokumentas (Tarybos dok. 16437/09 ir 16826/2/09).

⁶ Kartais taikomas kartu su 2000 m. gegužės 29 d. Konvencijos dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose 6 straipsniu.

⁷ <https://rm.coe.int/1680074cc8>

⁸ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9728-2019-INIT/lt/pdf>

⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02))

¹⁰ [Eurojusto ataskaita dėl proceso perdavimo Europos Sąjungoje](#), paskelbta 2023 m., [Ataskaita dėl Eurojusto rašytinių rekomendacijų dėl jurisdikcijos](#), paskelbta 2021 m., [Ataskaita dėl Eurojusto bylų jurisdikcijos kolizijų prevencijos ir sprendimo srityje](#), paskelbta 2018 m., ir [Ataskaita dėl strateginio seminario „Jurisdikcijos kolizijos, proceso perdavimas ir „ne bis in idem“](#), kurį Eurojustas surengė 2015 m. [52-ojo ETT plenarinio posėdžio išvados dėl ETT vaidmens skatinant praktinį ES tarpusavio pripažinimo priemonių taikymą](#), paskelbtos 2019 m.

valstybėje narėje, tačiau tiek auka, tiek įtariamasis yra kitoje valstybėje narėje. Be to, prašomoji valstybė gali neturėti jurisdikcijos vykdyti baudžiamąjį persekiojimą tam tikroje byloje, jei nebūtų galima nustatyti siejamojo veiksnio jurisdikcijai suteikti. Tai, kad prašomoji valstybė neturi jurisdikcijos vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, netgi gali lemti nebaudžiamumą, ypač tais atvejais, kai asmens perdavimas siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą pagal EAO atidedamas arba asmenį atsisakoma perduoti. Dėl minėtų problemų pailgėjus perdavimo procedūroms gali būti vilkinamas baudžiamasis procesas, taip pat gali būti neveiksmingai naudojami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai (pvz., dėl paralelių procesų dviejose ar daugiau valstybių narių). Be to, nacionalinių sistemų skirtumai, susiję su įtariamųjų, kaltinamųjų ir aukų padėtimi, teisėmis ir interesais perdavimo atvejais, gali lemti teisinį netikrumą ir nepakankamą atitinkamų asmenų teisių apsaugą.

Siekdama išspręsti šias problemas, Komisija nusprendė pasiūlyti naują priemonę dėl baudžiamąjo proceso perdavimo. Ši iniciatyva įtraukta į 2022 m. Komisijos darbo programą¹¹. Pasiūlyme numatyti keturi tikslai:

- 1) užtikrinti veiksmingesnį ir geresnį teisingumo vykdymą ES;
- 2) užtikrinti, kad būtų labiau paisoma pagrindinių teisių perduodant baudžiamąjį procesą;
- 3) užtikrinti veiksmingesnį baudžiamąjo proceso perdavimą ir didesnę jo teisinį tikrumą ir
- 4) sudaryti sąlygas perduoti baudžiamąjį procesą, kai to reikia teisingumui užtikrinti, bet tarp valstybių narių šiuo metu tai neįmanoma, ir sumažinti nebaudžiamumo reiškinių.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Tarybos pamatiniame sprendime 2009/948/TVR¹² nustatyta kompetentingų institucijų keitimosi informacija ir tiesioginių konsultacijų tvarka, kad būtų rastas veiksmingas sprendimas ir išvengta bet kokių neigiamų pasekmių dėl paralelių procesų. Veiksniai, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant centralizuoti procesinius veiksmus vienoje valstybėje narėje, kai daugiau nei viena valstybė narė gali pagrįstai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą remdamasi tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, taip pat nustatyti kituose ES teisės aktuose, susijusiuose su baudžiamaisiais procesais, visų pirma dėl konkrečių rūšių nusikaltimų, pavyzdžiui, dėl kovos su terorizmu (Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/541, Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR) ir organizuotu nusikalstamumu (Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR). Tačiau šiais teisės aktais neregamentuojama baudžiamąjo proceso perdavimo tvarka, nors tokiais atvejais tai gali būti reikalinga.

Svarbus vaidmuo sudarant palankesnes sąlygas išankstiniams ryšiams ir konsultacijoms bei sprendžiant jurisdikcijos klausimus visų pirma tenka Eurojustui. Eurojustas gali paprašyti atitinkamų valstybių narių kompetentingų institucijų sutikti, kad viena iš jų gali turėti tinkamesnes sąlygas tyrimui atlikti arba baudžiamajam persekiojimui už konkrečias nusikalstamas veikas vykdyti. Nacionalinės kompetentingos institucijos taip pat privalo informuoti Eurojustą apie bylas, kuriose kilo arba gali kilti jurisdikcijos kolizijos. Šio

¹¹ https://commission.europa.eu/system/files/2023-01/cwp2022_en.pdf

¹² 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo.

pasiūlymo tikslai atitinka Reglamentą (ES) 2018/1727 dėl Eurojusto¹³. Be to, Eurojustas paskelbė „Rekomendacijas dėl jurisdikcijos, kurioje turėtų vykti baudžiamasis persekiojimas, nustatymo“¹⁴. Šiose rekomendacijose siūloma, į kuriuos veiksmus reikia atsižvelgti su keliomis jurisdikcijomis susijusiose bylose, o tai padeda nacionalinėms kompetentingoms institucijoms nustatyti baudžiamajam persekiojimui tarpvalstybinėse bylose vykdyti tinkamiausią jurisdikciją.

ES tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonės apima šių nuosprendžių ir teismo sprendimų pripažinimą: i) dėl bausmių vykdymo¹⁵, ii) dėl asmenų perdavimo pagal Europos arešto orderį, iii) dėl įrodymų rinkimo naudojant Europos tyrimo orderį¹⁶; taip pat savitarpio teisinės pagalbos procedūras, visų pirma spontaniškus keitimąsi informacija¹⁷ ir jungtines tyrimų grupės vykdomus nusikalstamų veikų tyrimus¹⁸. Priėmus bendras baudžiamąjį proceso perdavimo taisyklės būtų papildyti ES teisės aktai dėl tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo, visų pirma siekiant išvengti nebaudžiamumo rizikos, jei būtų atsisakyta perduoti asmenį, kuriam pagal EAO buvo pareikšti kaltinimai siekiant vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Prašymai pagal šį siūlomą reglamentą gali būti teikiami dėl bet kokios nusikalstamos veikos. Todėl baudžiamąjį proceso perdavimo galimybė gali būti naudinga tais atvejais, kai EAO procedūra neproporcinga arba neįmanoma, pavyzdžiui, dėl netinkamos bausmės ribos. Jeigu priėmus siūlomus teisės aktus institucijos dažniau naudosis baudžiamąjį proceso perdavimo galimybe, EAO procedūra galbūt bus naudojama rečiau. Dėl to taip pat galėtų būti rečiau naudojama Europos teisminės priežiūros orderiu¹⁹, pagal kurį įtariamajam iki teismo proceso kitoje valstybėje narėje gali būti taikomas ne kardomasis kalinimas, o kardomoji priemonė jo kilmės valstybėje narėje.

Pasiūlymas grindžiamas galiojančiomis ES minimaliomis taisyklėmis dėl asmenų teisių baudžiamajame procese, priimtomis siekiant sustiprinti valstybių narių pasitikėjimą viena kitos baudžiamosios teisenos sistemomis ir taip palengvinti sprendimų baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimą: šešiomis procesinių teisių direktyvomis 2010/64/ES²⁰, 2012/13/ES²¹,

¹³ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

¹⁴ https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust_jurisdiction_guidelines_2016_en.pdf

¹⁵ Pvz., 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje.

¹⁶ 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose.

¹⁷ Konvencija dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, kurią pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtino Taryba.

¹⁸ Remiantis 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatiniu sprendimu dėl jungtinių tyrimų grupių arba Konvencija dėl Europos Sąjungos valstybių narių savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose, kurią pagal Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnį patvirtino Taryba.

¹⁹ 2009 m. spalio 23 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/829/TVR dėl tarpusavio pripažinimo principo taikymo sprendimams dėl kardomųjų priemonių Europos Sąjungos valstybėse narėse kaip alternatyvos kardomajam kalinimui (OL L 294, 2009 11 11, p. 20).

²⁰ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010 10 26, p. 1).

²¹ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1).

2013/48/ES²², 2016/343²³, 2016/800²⁴ ir 2016/1919²⁵ bei Nusikaltimų aukų teisių direktyva 2012/29/ES²⁶.

- **Suderinamumas su kitomis ES politikos sritimis**

Hagos programoje dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje²⁷ nustatyta, kad valstybės narės turi apsvarstyti galimybes tarptautinėse daugiašalėse bylose baudžiamąjį persekiojimą vykdyti vienoje valstybėje narėje, siekiant užtikrinti veiksmingesnį baudžiamąjį persekiojimą ir kartu – gerą teisingumo vykdymą.

Priemonių programoje, skirtoje sprendimų baudžiamosiose bylose abipusio pripažinimo principui įgyvendinti²⁸, raginama priimti priemonę, pagal kurią baudžiamąjį procesą būtų galima perduoti kitoms valstybėms narėms.

2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose „Europos arešto orderis ir ekstradicijos procedūros. Dabartiniai iššūkiai ir tolesni veiksmai“ Komisija raginama apsvarstyti galimybę parengti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Pasiūlymas yra 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos²⁹ dalis.

Esminė priemonė siekiant užtikrinti teisingą ir veiksmingą ES teisės taikymą yra teisingumo srities specialistų mokymas šioje srityje. Siekdama parengti teisingumo srities specialistus, užtikrinti, kad jie būtų tinkamai paruošti spręsti XXI amžiaus uždavinius, ir nuolat juos informuoti apie ES teisės pokyčius, Komisija priėmė 2021–2024 m. Europos teisininkų mokymo strategiją³⁰. Strategijos tikslas – užtikrinti, kad teisingumo srities specialistai būtų mokomi apie ES teisės pokyčius. Laikantis tos strategijos, netrukus po šio pasiūlymo priėmimo turėtų būti surengti visų teisingumo srities specialistų mokymai, kad būtų užtikrintas teisingas ir sklandus naujų skaitmeninių priemonių taikymas ir naudojimas.

²² 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1).

²³ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 1).

²⁴ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1).

²⁵ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016 11 4, p. 1).

²⁶ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (OL L 315, 2012 11 14, p. 57).

²⁷ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.

²⁸ OL C 12, 2001 1 15, p. 10.

²⁹ Komisijos komunikatas dėl 2021–2025 m. ES kovos su organizuotu nusikalstamumu strategijos, COM(2021) 170 *final*.

³⁰ COM/2020/713 *final*.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Teisinis ES veikslių pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 82 straipsnio 1 dalies b ir d punktai. Šiame straipsnyje nustatyta ES kompetencija nustatyti priemones, kuriomis siekiama palengvinti valstybių narių teisminių ar joms lygiaverčių institucijų bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose ir užkirsti kelią jurisdikcijos kolizijoms tarp valstybių narių ir jas spręsti.

Pagal prie Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas.

Pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Airijos pozicijos 1–3 straipsnius Airija gali raštu pranešti Tarybos pirmininkui apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant bet kurią iš tokių pasiūlytų priemonių, kai tam ji turi teisę. Šis pranešimas turi būti pateiktas per tris mėnesius nuo pasiūlymo ar iniciatyvos pateikimo Tarybai pagal SESV trečiosios dalies V antraštinę dalį.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Pagal SESV 4 straipsnio 1 dalies j punktą ES ir jos valstybės narės dalijasi kompetencija priimti priemones laisvės, saugumo ir teisingumo srityse. Todėl valstybės narės gali savarankiškai reglamentuoti baudžiamojo proceso perdavimą.

Tačiau šio tikslo – baudžiamojo proceso perdavimo teisinės sistemos, valstybės narės savarankiškai negali deramai ir optimaliai pasiekti, nes tai yra tarpvalstybinis klausimas. Tai liudija dabartinės teisinės sistemos fragmentiškumas, dėl kurio kyla teisinių ir praktinių sunkumų. Valstybių narių dvišaliais susitarimais problemos taip pat nebūtų sprendžiamos, nes galiausiai reikėtų, kad tokius dvišalius susitarimus tarpusavyje sudarytų visos valstybės narės.

Per viešas ir tikslines konsultacijas gauti atsakymai patvirtina, kad ES veiksmai šioje srityje gali duoti geresnių rezultatų nei valstybių narių veiksmai.

Ir Taryba, ir Europos Parlamentas pripažino, kad šiems uždaviniams spręsti reikia imtis veikslių viršnacionaliniu lygmeniu. 2020 m. gruodžio mėn. Tarybos išvadose³¹ Komisija paraginta apsvarstyti naują pasiūlymą, o 2021 m. gruodžio mėn. Europos Parlamento rezoliucijoje³² – pateikti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Atsižvelgiant į tarpvalstybinį pirmiau išdėstytų problemų aspektą, tam, kad tikslai būtų pasiekti, pasiūlymą reikia priimti ES lygmeniu.

• Proporcingumo principas

Pasiūlyme nustatomos taisyklės, pagal kurias ES kompetentinga institucija gali prašyti perimti baudžiamąjį procesą, jei tai padėtų užtikrinti veiksmingesnį ir geresnį teisingumo vykdymą, su sąlyga, kad būtų laikomasi nustatytų kriterijų. Visame siūlomame tekste pasirinktos tokios galimybės, pagal kurias poveikis valstybių narių nacionalinėms baudžiamosios teisenos

³¹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=CELEX:52020XG1204(02))

³² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0501_LT.html

sistemoms yra mažiausias, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad kai kuriose teisės sistemose baudžiamasis persekiojimas yra privalomas (teisėtumo principas), o kitose prokuroras gali savo nuožiūra nevykdyti baudžiamojo persekiojimo, kai tai prieštarauja viešajam interesui (galimybės principas).

Pasiūlymas apima tik su baudžiamaisiais procesais susijusius prašymus. Prašymai gali būti teikiami dėl bet kokios nusikalstamos veikos, todėl baudžiamojo proceso perdavimas papildytų asmenų perdavimo pagal EAO sistemą ir gali būti naudingas tais atvejais, kai EAO procedūra neproporcinga arba neįmanoma, pavyzdžiui, dėl netinkamos baudmės ribos. Pasiūlymu prašomajai institucijai taip pat suteikiama pakankama diskrecija atmesti prašymą, ypač jei ji mano, kad perdavimas prieštarauja veiksmingo ir gero teisingumo vykdymo interesams. Be to, pasiūlymu prašomajai institucijai nenustatoma prievolės vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką.

Jame nustatoma taisyklė, kad negalima atsisakyti priimti iš prašančiosios valstybės perduotų įrodymų prašomojoje valstybėje vykstančiame baudžiamajame procese vien dėl to, kad tokie įrodymai buvo surinkti kitoje valstybėje narėje, tačiau šis reglamentas nedaro poveikio bylą nagrinėjančio teismo įgaliojimams laisvai vertinti įrodymus. Šiuo tikslu pasiūlyme laikomasi taisyklių, jau nustatytų Tarybos reglamente (ES) 2017/1939³³.

Šiuo reglamentu nustatoma jurisdikcija konkrečiais atvejais, siekiant užtikrinti, kad pagal šį reglamentą perduodant baudžiamąjį procesą prašomoji valstybė galėtų naudotis jurisdikcija nusikalstamų veikų, kurioms taikoma prašančiosios valstybės teisė, atžvilgiu. Šia jurisdikcija galima naudotis tik gavus prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, kai to reikia siekiant veiksmingai ir gerai vykdyti teisingumą.

Pasiūlymu neviršijama to, kas būtina ES lygmeniu siekiant nustatyto tikslo ir ko reikia šiam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kadangi pasiūlymas susijęs su tarpvalstybinėmis procedūromis, pagal kurias turi būti taikomos vienodos taisyklės, Komisija kaip teisinę priemonę siūlo reglamentą. Reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse. Todėl juo užtikrinama, kad visos valstybės narės taisyklės taikytų vienodai ir kad taisyklės įsigaliotų tuo pačiu metu. Taip užtikrinamas teisinis tikrumas, nes išvengiama skirtingo aiškinimo valstybėse narėse ir užkertamas kelias teisiniam susiskaidymui bei kitoms problemoms, kurios šiuo metu daro poveikį baudžiamojo proceso perdavimui.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Rengdama pasiūlymą Komisija 2021 ir 2022 m. surengė išsamias konsultacijas. Buvo konsultuojamasi su įvairiomis suinteresuotosiomis šalimis, atstovaujančiomis piliečiams, valdžios institucijoms, akademikams, teisininkams ir kitoms susijusioms interesų grupėms. Konsultacijas sudarė i) visuomenės atsiliepimai pagal kvietimą teikti informaciją, ii) atviros viešos konsultacijos, iii) tikslinės konsultacijos su valstybių narių institucijomis, Eurojustu,

³³ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

Europos teisminių tinklu, Europos prokuratūra, Europolu, Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra; iv) susitikimas su valstybių narių valdžios institucijų ekspertais ir v) susitikimas su Komisijos baudžiamosios teisės ekspertų grupe.

Apskritai iš esmės sutariama, kad ES dabartines problemas, susijusias su baudžiamąjo proceso perdavimu, turėtų spręsti priimdama naują teisės aktą. Ne kartą buvo nurodyta, kad reikia veiksmingesnės tarpvalstybinės procedūros ir kad pagal dabartinę teisinę struktūrą valdžios institucijoms kyla nemažai problemų dėl aiškių bendrų procedūrų trūkumo, pavyzdžiui, dėl nepakankamos komunikacijos, nepagrįsto perdavimo procedūrų vilkinimo, didelių dokumentų vertimo išlaidų ir nepagrįstų perdavimo prašymų.

Gauti atsiliepimai suteikė informacijos, naudingos rengiant pasiūlymą ir pridedamą tarnybų darbinį dokumentą. Išsami Komisijos konsultacijų rezultatų santrauka pateikiama Komisijos tarnybų darbiname dokumente.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Be minėtų konsultacijų su suinteresuotais šalimis, Komisija taip pat rinko tiriamuosius duomenis iš kitų šaltinių ir jais naudojosi.

Pasiūlymas visų pirma grindžiamas Eurojusto ir Europos teismo tinklo ataskaitomis³⁴.

Pasiūlyme taip pat atsižvelgiama į baudžiamąjo proceso perdavimo ES tyrimų projekto³⁵, kurį Europos Komisija bendrai finansavo pagal Teisingumo programą, rezultatus.

- **Komisijos tarnybų darbinis dokumentas**

Kartu su pasiūlymu pateikiamas Komisijos tarnybų darbinis dokumentas³⁶, kuriame išsamiai aprašomos problemos ir išdėstomi pasiūlymo tikslai. Jame taip pat analizuojamas siūlomas sprendimas, atsižvelgiant į jo veiksmingumą, efektyvumą, pagrindines teises ir jo suderinamumą su kitomis ES tarpvalstybinio teismo bendradarbiavimo priemonėmis.

Šios iniciatyvos poveikio vertinimas nebuvo atliktas daugiausia dėl realių galimybių trūkumo ir nedidelio poveikio piliečiams ir įmonėms³⁷. Apskritai Komisijos tarnybų darbiname dokumente daroma išvada, kad tikimasi, jog pasiūlymu įvairiais būdais bus gerokai padidintas baudžiamąjo proceso perdavimo veiksmingumas, nes: i) būtų padidintas saugumas užtikrinus gebėjimus tirti nusikaltimus, vykdyti baudžiamąjį persekiojimą ir taikyti bausmes, ii) perdavimo procedūra būtų mažiau vilkinama, iii) būtų sudarytos sąlygos perduoti baudžiamąjį procesą tokiais atvejais, kai šiuo metu to padaryti negalima, ir iv) būtų užtikrintas didesnis teisinis tikrumas.

Tikimasi, kad šiuo pasiūlymu nustačius išsamią prašymo dėl baudžiamąjo proceso perdavimo ir sprendimo priėmimo procedūrą, taip pat bendrą kriterijų sąrašą, išsamų atsisakymo pagrindų sąrašą ir aiškias prievoles atsakyti, bus padidintas sėkmingai perduotų baudžiamųjų procesų skaičius. Visapusiška teisinė sistema užtikrintų didesnę teisinį tikrumą visiems suinteresuotiesiems subjektams ir sumažintų susiskaidymą.

Tikimasi, kad poveikis piliečiams bus teigiamas. Tuo atveju, kai asmenys būtų baudžiamąjo proceso šalys, nesvarbu, ar tai būtų įtariamieji, ar aukos, jei įmanoma, bendra teisinė sistema padėtų užtikrinti, kad procesas vyktų jų pilietybės ir (arba) gyvenamosios vietos valstybėje

³⁴ Žr. 11 išnašą.

³⁵ <https://www.eur.nl/en/esl/research/our-research/eu-and-nwo-funded-research-projects/transfer-criminal-proceedings>

³⁶ SWD(2023) 77

³⁷ Kaip paaiškinta Komisijos tarnybų darbiname dokumente.

narėje. Tai bus įmanoma ne visada, nes tai priklausys nuo kiekvienos bylos aplinkybių (pvz., keli įtariamieji arba aukos iš skirtingų valstybių narių). Tačiau tikimasi bendro teigiamo poveikio.

Tikėtina, kad sukūrus decentralizuotą IT sistemą valdžios institucijos galės veiksmingiau ir efektyviau palaikyti ryšius. Naudodamosi šia elektronine priemone ryšiams palaikyti valdžios institucijos turėtų sutaupyti laiko ir išlaidų. Decentralizuota IT sistema leistų paspartinti informacijos srautą tarp naudotojų, padidintų duomenų, kuriais keičiamasi, saugumą ir užtikrintų skaidrumą. Taip pat galima tikėtis, kad naudojant skaitmeninį kanalą bus daromas teigiamas poveikis aplinkai, nes bus naudojama mažiau popieriaus ir pašto reikmenų. Be to, numatomas teigiamas poveikis kalbant apie paprastinimą ir administracinę naštą.

- **Pagrindinės teisės**

Kai skirtingose valstybėse narėse vyksta paralelūs procesai dėl to paties nusikaltimo, ne tik sunku juos veiksmingai koordinuoti ir vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, bet ir sukuriama neproporcinga našta susijusiems asmenims, kuriems procedūros taikomos kelis kartus, o jų teisės bei interesai ne kartą apribojami dėl skirtingų arešto orderių, kratų ir tardymo dviejose ar daugiau valstybių narių. Taip pat gali būti pažeidžiamas pagrindinis baudžiamosios teisės principas, pagal kurį asmuo negali būti du kartus teisiamas ar baudžiamas už tą pačią nusikalstamą veiką. Sudarant palankesnes sąlygas valstybėms narėms perduoti baudžiamąjį procesą, šiuo pasiūlymu siekiama užkirsti kelią tokiems pažeidimams ir užtikrinti, kad procesas vyktų toje valstybėje narėje, kuri yra tinkamiausia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Tai, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pastaraisiais metais pateikiama vis daugiau prašymų priimti prejudicinį sprendimą, kuriuose prašoma išaiškinti ES teisėje įtvirtintą principą *ne bis in idem*, rodo, kad paralelūs procesai, dėl kurių šis principas gali būti pažeistas, praktiškai gali vykti, juos dažnai sunku nustatyti ir išspręsti su tuo susijusias problemas. Tai matyti ir Eurojusto bylose³⁸: pastebima, kad labai dažnai, kai nacionalinės valdžios institucijos sužino, kad kitoje valstybėje narėje vyksta paralelūs procesai dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens, baudžiamojo proceso perdavimas yra esminis sprendimas siekiant išvengti principo *ne bis in idem* pažeidimų ir laikytis Chartijos 50 straipsnio bei Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo 54 straipsnio.

Pasiūlyme numatytos kelios garantijos, kuriomis siekiama užtikrinti, kad būtų gerbiamos perdavimo procedūroje dalyvaujančių asmenų pagrindinės teisės. Kai perdavimo prašoma tiek prašančiojoje, tiek prašomojoje valstybėje, teisminė institucija užtikrina, kad būtų patikrintas priemonės teisėtumas ir kad prašymu nebūtų nepagrįstai pažeistos pagrindinės teisės. Prašančioji institucija konkrečiais atvejais turi užtikrinti, kad būtų laikomasi baudžiamojo proceso perdavimo kriterijų. Be to, dėl numatomo perdavimo turi būti konsultuojamasi su įtariamuoju arba kaltinamuoju, taip pat su prašančiojoje valstybėje gyvenančiomis aukomis, ir jiems turi būti suteikta galimybė pareikšti savo nuomonę jiems suprantama kalba. Įtariamieji ir kaltinamieji, taip pat prašančiojoje valstybėje gyvenančios aukos turi būti informuojami apie sprendimą sutikti arba atsisakyti perimti baudžiamąjį procesą, taip pat apie teisių gynimo priemones, kad jie galėtų apskųsti sprendimą sutikti perimti procesą. Tiek prievolei konsultuotis, tiek prievolei informuoti apie priimtą sprendimą gali būti taikomos išimtytys, jei dėl to gali būti pakenkta tyrimo konfidencialumui. Pasiūlyme konkrečiai nustatoma įtariamųjų, kaltinamųjų ir aukų teisė į veiksmingą teisinę gynybą dėl sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą. Šiuo atveju teisminės institucijos atliekama peržiūra taip pat veikia kaip papildoma apsaugos priemonė. Taip pat esama atsisakymo pagrindų, grindžiamų principo *ne*

³⁸ <https://www.eurojust.europa.eu/sites/default/files/assets/eurojust-report-on-the-transfer-of-proceedings-in-the-eu.pdf>

bis in idem nesilaikymu, imunitetais ir privilegijomis. Be to, kaip bendro pobūdžio apsaugos priemonė, pasiūlyme aiškiai nurodyta, kad jo nuostatos neturėtų būti aiškinamos taip, kad jomis keičiama prievolė gerbti pagrindines teises ir teisinius principus, įtvirtintus ES sutarties 6 straipsnyje.

Galiausiai, kadangi šiuo pasiūlymu reglamentuojamas baudžiamųjų procesų perdavimas, tiems baudžiamiesiems procesams taikomos visos baudžiamosios teisės procedūrinės garantijos. Tai visų pirma apima teisę į teisingą bylos nagrinėjimą ir teisę į gynybą, įtvirtintas Europos žmogaus teisių konvencijos 6 straipsnyje bei Chartijos 47 ir 48 straipsniuose. Šioje srityje taip pat taikomi atitinkami ES lygmens teisės aktai dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų procesinių teisių baudžiamajame procese, t. y. direktyvos 2010/64/ES, 2012/13/ES, 2013/48/ES, 2016/343, 2016/800 ir 2016/1919. Šiomis direktyvomis nustatius minimalius apsaugos baudžiamajame procese standartus visoje ES didinamas pasitikėjimas visų valstybių narių baudžiamosios teisenos sistemomis, o tai savo ruožtu užtikrina veiksmingesnį teisminių bendradarbiavimą esant tarpusavio pasitikėjimui.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Valstybės narės gali patirti vienkartinių išlaidų, kad prisitaikytų prie naujų reglamento taisyklių, visų pirma išlaidų, susijusių su poreikiu mokyti naujųjų taisyklių teisėjus, prokurorus ir kitų kompetentingų institucijų darbuotojus. Tikėtina, kad pagrindinės pasikartojančios išlaidos bus bylos dokumentų vertimo išlaidos. Tačiau tikimasi, kad šias išlaidas šiek tiek kompensuos dėl reglamento taikymo padidėjęs veiksmingumas ir sutaupytos išlaidos.

Poveikį ES biudžetui taip pat turėtų pasiūlymo nuostatos dėl elektroninių ryšių palaikymo per decentralizuotą IT sistemą pagal Reglamentą (ES).../... [Skaitmenizacijos reglamentą]³⁹. Šios išlaidos, kurios turi būti dengiamos iš Teisingumo programos biudžeto, būtų nedidelės, nes decentralizuotos IT sistemos nereikėtų kurti nuo nulio – daugeliui ES teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemonių ji jau būtų sukurta pagal [Skaitmenizacijos reglamentą], tereikėtų padaryti nedidelių pakeitimų, kurių reikia šiame pasiūlyme numatyta procedūrai.

Valstybės narės taip pat patirtų tam tikrų išlaidų, susijusių su decentralizuotos IT sistemos prieigos taškų įrengimu ir priežiūra savo teritorijose bei nacionalinių IT sistemų pritaikymu, kad jos galėtų sąveikauti su prieigos taškais. Tačiau, kaip pažymėta, didžioji šių finansinių investicijų dalis jau būtų buvusi padaryta skaitmeninant kitas ES teismo bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose priemones. Be to, valstybės narės turėtų galimybę prašyti dotacijų šioms išlaidoms finansuoti pagal atitinkamas ES finansines programas, visų pirma pagal Sanglaudos politikos fondus ir Teisingumo programą.

³⁹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) dėl teismo bendradarbiavimo ir teisės kreiptis į teismą tarpvalstybinėse civilinėse, komercinėse ir baudžiamosiose bylose skaitmenizacijos, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri teismo bendradarbiavimo srities aktai (COM(2021) 759 final).

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Reglamentas tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse ir jo nereikia prieš tai perkelti į nacionalinę teisę. Pasiūlyme numatomos atitinkamos stebėsenos, vertinimo ir ataskaitų teikimo pareigos.

Komisija rengs valstybių narių ekspertų susitikimus, per kuriuos bus aptariamąs problemos, kylančios dėl baudžiamojo proceso perdavimo. Vykstant perdavimo procedūrai svarbus vaidmuo teks Eurojustui ir Europos teisminiam tinklui. Šie forumai ir kiti profesiniai tinklai gali būti naudojami siekiant gauti specialistų (valstybių narių valdžios institucijų) atsiliepimų apie patirtį ir problemas, susijusias su praktiniu reglamento taikymu.

Komisija per penkerius metus nuo reglamento taikymo pradžios pateiks ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai. Ataskaita, be kita ko, bus grindžiama valstybių narių institucijų ir kitų susijusių suinteresuotųjų subjektų pateikta informacija.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pasiūlymą sudaro penki skyriai: i) bendrosios nuostatos, ii) baudžiamojo proceso perdavimas, iii) baudžiamojo proceso perdavimo padariniai, iv) ryšio palaikymo priemonės ir iv) baigiamosios nuostatos.

I SKYRIUS. Bendrosios nuostatos

1 straipsnyje nustatomas pasiūlymo dalykas. Pasiūlyme nustatomos taisyklės, pagal kurias valstybė narė gali perimti baudžiamąjį procesą kitos valstybės narės prašymu. Pasiūlymas taikomas visais baudžiamojo proceso perdavimo ES atvejais nuo to momento, kai nustatoma, kad asmuo yra įtariamasis.

2 straipsnyje apibrėžiamos šiame pasiūlyme vartojamos sąvokos „prašančioji valstybė“, „prašomoji valstybė“, „prašančioji institucija“, „prašomoji institucija“, „decentralizuota IT sistema“ ir „auka“.

„Prašančiosios“ ir „prašomosios“ institucijos apibrėžtys turi būti aiškinamos kartu su 30 straipsniu, pagal kurį reikalaujama, kad valstybės narės praneštų Komisijai apie kompetentingas prašančiąsias ir prašomasias institucijas.

3 straipsnyje nustatoma jurisdikcija konkrečiais atvejais. Prašomoji institucija gali sutikti perimti baudžiamąjį procesą tik jei ji turi jurisdikciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką. Todėl, siekiant padidinti perdavimo procedūros veiksmingumą, šioje nuostatoje numatyta, kad, kai prašomoji valstybė tokios jurisdikcijos neturi, jurisdikcija jai suteikiama tame straipsnyje išvardytais atvejais. Prašomoji valstybė visada turėtų turėti jurisdikciją teisti už nusikalstamas veikas, dėl kurių prašoma perimti procesą, kai manoma, kad ta valstybė narė yra tinkamiausia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Tokia jurisdikcija gali būti naudojama tik gavus prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo iš kitos valstybės narės, kuri turi pirminę jurisdikciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką.

4 straipsniu siekiama prašančiosios valstybės institucijoms, turinčioms pirminę jurisdikciją iškelti baudžiamąją bylą, suteikti teisinį pagrindą atsisakyti baudžiamojo proceso, jį sustabdyti arba nutraukti valstybės narės, kuri, kaip nustatyta, yra tinkamesnė vykdyti baudžiamąjį

persekiojimą, naudai. Ši nuostata skirta tam, kad šio reglamento nuostatomis galėtų pasinaudoti valstybės narės, kurių teisės sistemos grindžiamos privalomu baudžiamuoju persekiojimu.

2 SKYRIUS. BAUDŽIAMOJO PROCESO PERDAVIMAS

Šiame skyriuje nustatomi prašymo dėl baudžiamąjo proceso perdavimo pateikimo kriterijai ir procedūra bei sprendimo dėl baudžiamąjo proceso perdavimo priėmimo procedūra. Tokiomis bendromis taisyklėmis siekiama užkirsti kelią dviejose ar daugiau valstybių narių vykdomiems nereikalingiems paraleliems procesams dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens, taip pat sumažinti tokių vienu metu vykstančių kelių procesų skaičių ir išvengti nebaudžiamumo tais atvejais, kai atsisakoma perduoti asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis.

5 straipsnyje nustatyti prašymo dėl baudžiamąjo proceso perdavimo kriterijai.

Šis reglamentas taikomas visoms nusikalstamoms veikoms. Baudžiamasis procesas apima visus baudžiamąjo proceso etapus, įskaitant ikiteisminio tyrimo ir teismo bylos nagrinėjimo etapus. Šis reglamentas netaikomas prašymams dėl administracinių procesų perdavimo.

Šiuo reglamentu nenustatoma prievolė teikti prašymą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo. Jei prašančioji institucija mano, kad baudžiamąjo proceso perdavimas yra būtinas ir tinkamas ir kad visų pirma taikomas vienas ar daugiau 5 straipsnio 2 dalyje išvardytų kriterijų, ji gali prašyti, kad kita valstybė narė, kuri yra tinkamesnė vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiktą, perimtų tą baudžiamąjį procesą. Kriterijų sąrašas yra negalutinis. Siekiant nustatyti, kuri valstybė narė yra tinkamiausia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už atitinkamą nusikalstamą veiktą, kiekvienu konkrečiu atveju reiktų atidžiai įvertinti, ar prašymas dėl baudžiamąjo proceso perdavimo yra pagrįstas, o kiekviename prašyme turėtų būti aiškiai išdėstyti motyvai.

Šiuo reglamentu įtariamajam, kaltinamajam arba aukai taip pat suteikiama galimybė prašyti prašančiosios valstybės arba prašomosios valstybės kompetentingų institucijų pradėti baudžiamąjo proceso perdavimo procedūrą. Tačiau tokiais prašymais prašančioji arba prašomoji valstybė neįpareigojama prašyti perimti baudžiamąjį procesą arba jį perduoti prašomajai valstybei.

6 straipsnyje nustatytos taisyklės dėl to, kaip priimant sprendimą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo atsižvelgti į įtariamąjį arba kaltinamąjį teises ir interesus. Visų pirma prašančioji institucija privalo informuoti įtariamąjį arba kaltinamąjį apie numatomą baudžiamąjo proceso perdavimą ir suteikti jam galimybę pareikšti savo nuomonę, su sąlyga, kad tai nepakenks poreikiui užtikrinti tyrimo konfidencialumą, išskyrus tuos atvejus, kai, nepaisant prašančiosios institucijos deramų pastangų, įtariamąjį arba kaltinamąjį buvimo vietos negalima nustatyti. Priimdama sprendimą dėl perdavimo, prašančioji institucija į šią nuomonę turėtų tinkamai atsižvelgti.

7 straipsnyje nustatytos taisyklės dėl to, kaip priimant sprendimą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo atsižvelgti į aukos teises ir interesus. Visų pirma, kai auka gyvena prašančiojoje valstybėje, prašančioji institucija privalo ją informuoti apie numatomą baudžiamąjo proceso perdavimą ir suteikti jai galimybę pareikšti savo nuomonę, su sąlyga, kad tai nepakenks poreikiui užtikrinti tyrimo konfidencialumą. Priimdama sprendimą dėl perdavimo, prašančioji institucija į šią nuomonę turėtų tinkamai atsižvelgti.

8 straipsnyje nustatyta, kad prašomojoje valstybėje turėtų būti užtikrinta teisių gynimo priemonė dėl sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą.

9 straipsnyje nustatyta prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo pateikimo procedūra. Prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo turi būti pateikiamas užpildant pasiūlymo priede nustatytą standartinį sertifikatą. Šiame straipsnyje taip pat nustatyti prašymo ir bet kokios kitos prie prašymo pridedamos rašytinės informacijos vertimo reikalavimai. Pasiūlyme nustatyta, kad prašančioji institucija prašymą gali tiesiogiai perduoti prašomajai institucijai, tačiau taip pat numatyta galimybė pasinaudoti centrinių institucijų pagalba.

10 straipsnyje reikalaujama, kad prašančioji institucija nepagrįstai nedelsdama informuotų prašomąją instituciją apie bet kokius prašančiojoje valstybėje po prašymo perdavimo atliktus procesinius veiksmus ar taikytas priemones, kurie turi įtakos baudžiamajam procesui.

11 straipsnyje prašančiajai institucijai numatyta galimybė atsiimti savo prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo bet kuriuo metu prieš gaunant prašomosios institucijos sprendimą sutikti perimti procesą.

12 straipsnyje nustatyta, kad prašomoji institucija turi priimti sprendimą dėl to, ar ji sutinka perimti baudžiamąjį procesą, ir, nusprendusi sutikti jį perimti, turi imtis būtinų priemonių pagal savo nacionalinę teisę. Prašomoji institucija gali savo nuožiūra spręsti, kokių veiksmų reikėtų imtis dėl su prašymu susijusios nusikalstamos veikos. Nė viena šio reglamento nuostata neturėtų būti aiškinama taip, kad ja pažeidžiama nacionalinėje teisėje nustatyta baudžiamojo persekiojimo valdžios diskrecija, ir jame nenustatyta prievolė vykdyti baudžiamąjį persekiojimą byloje, kuri buvo perduota. Šiuo reglamentu prašančioji institucija taip pat įpareigojama prašomajai institucijai perduoti reikiamus bylos dokumentus, kai pastaroji sutiko perimti baudžiamąjį procesą, tačiau prašančioji ir prašomoji institucijos gali tarpusavyje konsultuotis ir susitarti, kokius dokumentus reikėtų siųsti ir išversti.

13 straipsnyje pateikiamas išsamus privalomų ir neprivalomų atsisakymo perimti baudžiamąjį procesą pagrindų sąrašas. Privalomi atsisakymo pagrindai – atvejai, kai prašomojoje valstybėje nebūtų įmanoma vykdyti baudžiamojo persekiojimo dėl perduodamo baudžiamojo proceso faktinių aplinkybių, pavyzdžiui, kai elgesys, susijęs su prašomu perimti procesu, prašomojoje valstybėje nelaikomas nusikalstama veika. Neprivalomi atsisakymo pagrindai – kiti atvejai, dėl kurių gali kilti kliūčių perimti baudžiamąjį procesą. Tokiu būdu prašomajai institucijai suteikiama lankstumo atsisakyti perimti baudžiamąją bylą, kuri, jų nuomone, prieštarauja veiksmingo ir gero teisingumo vykdymo interesams.

Siekiant užtikrinti veiksmingas tarpvalstybines procedūras, 14 straipsnyje nustatytas terminas, per kurį turi būti priimtas sprendimas dėl to, ar sutinkama perimti procesą. Jame taip pat numatytas termino sustabdymas, kai reikia prašyti panaikinti privilegiją arba imunitetą.

Siekiant užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymą, 15 straipsnyje prašančiosios ir prašomosios institucijos raginamos nedelsiant tarpusavyje konsultuotis.

16 straipsnyje nustatyta, kad prašančiosios ir prašomosios institucijos bet kuriuo procedūros etapu gali prašyti Eurojusto arba Europos teismo tinklo pagalbos.

17 straipsnyje nustatyta, kad kiekviena valstybė narė padengia savo baudžiamojo proceso perdavimo išlaidas, tačiau prašančioji institucija tam tikrais atvejais prašomajai institucijai gali pateikti pasiūlymą pasidalyti išlaidomis.

18 straipsnyje numatyta galimybė skirti centrinę instituciją administracinei pagalbai teikti. Jei valstybė narė pageidautų pasinaudoti šia galimybe, ji pagal 30 straipsnį privalo pranešti Komisijai apie paskirtąją centrinę instituciją.

3 SKYRIUS. BAUDŽIAMOJO PROCESO PERDAVIMO PADARINIAI

Šiame skyriuje nustatomi baudžiamojo proceso perdavimo padariniai.

19 straipsnyje nustatyta, kad gavus informaciją, patvirtinančią, kad prašomoji institucija perima baudžiamąjį procesą, prašančiojoje valstybėje tas perduodamas baudžiamasis procesas turi būti sustabdytas arba nutrauktas. Prašančioji institucija baudžiamąjį procesą gali tęsti arba atnaujinti tik jei prašomoji institucija priima sprendimą jį nutraukti, su sąlyga, kad tokiu sprendimu nepažeidžiamas principas *ne bis in idem*. Aukos galimybei pradėti arba prašyti atnaujinti baudžiamąjį procesą prašančiojoje valstybėje pagal tos valstybės nacionalinę teisę poveikis nedaromas, jei tai nepažeidžia principo *ne bis in idem*.

20 straipsnyje nustatyta, kad perduotam baudžiamajam procesui taikoma prašomosios valstybės nacionalinė teisė ir procedūros. Bet koks prašančiojoje valstybėje vykstant susijusiam baudžiamajam procesui atliktas veiksmas, taikyta tyrimo priemonė ar surinkti įrodymai prašomojoje valstybėje turėtų turėti tokią pačią teisinę galią kaip ir jos institucijų atlikti veiksmai, taikytos priemonės ar surinkti įrodymai, jeigu tai neprieštaruja pagrindiniams prašomosios valstybės teisės principams. Kai baudžiamasis procesas buvo perduotas, prašomoji valstybė, nustatydamą bausmę už atitinkamą nusikalstamą veiką, turėtų taikyti savo nacionalinę teisę. Jei nusikalstama veika buvo padaryta prašančiosios valstybės teritorijoje, nustatydamą bausmę prašomosios institucijos gali atsižvelgti į prašančiosios valstybės teisėje numatytą maksimalią bausmę, jei tai naudinga kaltinamajam ir atitinka prašomosios valstybės teisę. Šios nuostatos tikslas – išvengti tokių atvejų, kai perdavus baudžiamąjį procesą prašomajai valstybei joje būtų taikoma griežtesnė bausmė nei už tą pačią nusikalstamą veiką prašančiojoje valstybėje numatyta maksimali bausmė. Taip siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi teisinio tikrumo ir atitinkamiems įtariamiesiems arba kaltinamiesiems taikytinos teisės nuspėjamumo principo.

21 straipsniu prašomoji institucija įpareigojama informuoti prašančiąją instituciją apie bet kokį sprendimą, priimtą pasibaigus baudžiamajam procesui.

4 SKYRIUS. RYŠIŲ PALAIKYMO PRIEMONĖS

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl elektroninių prašančiosios ir prašomosios institucijų ryšių palaikymo tarpusavyje ir su centrinėmis institucijomis bei Eurojustu per decentralizuotą IT sistemą priemonių.

5 SKYRIUS. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Šiame skyriuje pateikiamos nuostatos dėl statistikos, ataskaitų teikimo, deleguotųjų aktų priėmimo, jei prireiktų iš dalies pakeisti prie šio pasiūlymo pridėtą sertifikatą, valstybių narių pranešimų, pasiūlymo ryšio su tarptautinėmis sutartimis ir susitarimais bei pereinamojo laikotarpio nuostatų dėl institucijų tarpusavio ryšio palaikymo priemonių prieš pradėdant taikyti prievolę naudoti decentralizuotą IT sistemą.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl baudžiamojo proceso perdavimo**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 82 straipsnio 1 dalies b ir d punktus,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę⁴⁰,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) Sąjunga yra užsibrėžusi tikslą puoselėti ir plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;
- (2) Hagos programoje dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje⁴¹ nustatyta, kad valstybės narės turi apvarstyti galimybes tarptautinėse daugiašalėse bylose baudžiamąjį persekiojimą vykdyti vienoje valstybėje narėje, siekiant užtikrinti veiksmingesnį baudžiamąjį persekiojimą ir kartu – gerą teisingumo vykdymą;
- (3) Priemonių programoje, skirtoje sprendimų baudžiamosiose bylose abipusio pripažinimo principui įgyvendinti,⁴² raginama priimti priemonę, pagal kurią baudžiamąjį procesą būtų galima perduoti kitoms valstybėms narėms;
- (4) siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir geresnį baudžiamosios teisenos vykdymą bendroje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje ir tai, kad nusikalstamą veiką tirtų arba baudžiamąjį persekiojimą už ją vykdytų tinkamiausia valstybė narė, reikia toliau plėtoti valstybių narių teisminį bendradarbiavimą. Visų pirma, bendros valstybių narių taisyklės dėl baudžiamojo proceso perdavimo galėtų padėti užkirsti kelią skirtingose valstybėse narėse vykdomiems nereikalingiems paraleliems procesams dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens, dėl kurių galėtų būti pažeistas principas *ne bis in idem*. Nustačius tokias taisykles, keliose valstybėse narėse dėl tų pačių faktinių aplinkybių ir to paties asmens vykstančių kelių baudžiamųjų procesų skaičių galima būtų sumažinti. Jomis taip pat siekiama užtikrinti, kad baudžiamasis procesas galėtų būti perduodamas, kai asmens perdavimas baudžiamojo persekiojimo tikslais pagal Europos arešto orderį⁴³ atidedamas arba asmenį atsisakoma perduoti dėl to, kad kitoje valstybėje narėje vyksta paralelus baudžiamasis procesas dėl tos pačios nusikalstamos veikos, ir tai galėtų padėti išvengti persekiojamo asmens nebaudžiamumo;

⁴⁰ OL C , , p. .

⁴¹ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.

⁴² OL C 12, 2001 1 15, p. 10.

⁴³ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pagrindų sprendimas 2002/584/TVR dėl Europos arešto orderio ir perdavimo tarp valstybių narių tvarkos (OL L 190, 2002 7 18, p. 1).

- (5) bendros baudžiamojo proceso perdavimo taisyklės taip pat yra labai svarbios siekiant veiksmingai kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Tai ypač pasakytina apie nusikalstamų organizacijų vykdomus nusikaltimus, tokius kaip prekyba narkotikais, neteisėtas migrantų gabenimas, prekyba žmonėmis, neteisėta prekyba ginklais, nusikaltimai aplinkai, kibernetiniai nusikaltimai ar pinigų plovimas. Nusikalstamų organizacijų, veikiančių keliose valstybėse narėse, baudžiamasis persekiojimas gali sukelti didelių sunkumų susijusioms institucijoms. Baudžiamojo proceso perdavimas yra svarbi priemonė, kuri sustiprintų kovą su nusikalstamomis organizacijomis, veikiančiomis valstybėse narėse visoje ES;
- (6) siekiant užtikrinti veiksmingą prašančiosios ir prašomosios institucijų bendradarbiavimą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, tokios taisyklės turėtų būti nustatytos teisiškai privalomu ir tiesiogiai taikomu Sąjungos aktu;
- (7) šis reglamentas turėtų būti taikomas visiems prašymams, pateiktiems vykstant baudžiamajam procesui. Baudžiamasis procesas yra savarankiška Sąjungos teisės sąvoka, išaiškinta Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, nedarant poveikio Europos Žmogaus Teisių Teismo praktikai, prasidedantis nuo to momento, kai valstybės narės kompetentingos institucijos informuoja asmenis, kad jie įtariamai arba kaltinami įvykdę nusikalstamą veiką, ir besitęsiantis iki proceso pabaigos, t. y. kol galutinai išsprendžiamas klausimas, ar įtariamasis arba kaltinamasis įvykdė nusikalstamą veiką, įskaitant, jei taikytina, bausmės skyrimą ir sprendimą dėl apeliacinio skundo;
- (8) Tarybos pamatiniu sprendimu 2009/948/TVR⁴⁴ siekiama užkirsti kelią atvejams, kai dėl to paties asmens ir dėl tų pačių faktinių aplinkybių skirtingose valstybėse narėse vyksta paralelūs baudžiamieji procesai ir dėl to galutinai sprendimai dėl proceso baigties galėtų būti priimti dviejose ar daugiau valstybių narių. Todėl jame nustatyta valstybių narių kompetentingų institucijų tiesioginių konsultacijų procedūra, kad būtų pasiektas konsensusas dėl veiksmingo sprendimo, kurio tikslas – išvengti tokių paralelių procesų sukeltamų neigiamų padarinių ir atitinkamų kompetentingų institucijų laiko ir išteklių eikvojimo. Kai atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, pasikonsultavusios pagal tą pamatinį sprendimą, nusprendžia perduoti baudžiamąjį procesą ir jį vykdyti vienoje valstybėje narėje, tokį perdavimą reikėtų atlikti pagal šį reglamentą;
- (9) nuostatos dėl veiksmų, į kuriuos reikia atsižvelgti siekiant centralizuoti procesinius veiksmus vienoje valstybėje narėje, kai daugiau nei viena valstybė narė gali pagrįstai vykdyti baudžiamąjį persekiojimą remdamasi tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, yra nustatytos kituose teisės aktuose, susijusiuose su baudžiamaisiais procesais, visų pirma dėl konkrečių rūšių nusikaltimų, pavyzdžiui Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2017/541⁴⁵, Tarybos pamatiniame sprendime 2002/475/TVR⁴⁶ ir Tarybos pamatiniame sprendime 2008/841/TVR⁴⁷. Kai atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos, bendradarbiaudamos pagal tuos teisės

⁴⁴ 2009 m. lapkričio 30 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2009/948/TVR dėl jurisdikcijos įgyvendinimo kolizijų baudžiamuosiuose procesuose prevencijos ir sprendimo (OL L 328, 2009 12 15, p. 42).

⁴⁵ 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

⁴⁶ 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2002/475/TVR dėl kovos su terorizmu (OL L 164, 2002 6 22, p. 3).

⁴⁷ 2008 m. spalio 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/841/TVR dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu (OL L 300, 2008 11 11, p. 42).

- aktus, nusprendžia perduoti baudžiamąjį procesą ir jį vykdyti vienoje valstybėje narėje, tokį perdavimą reikėtų atlikti pagal šį reglamentą;
- (10) buvo priimti keli Sąjungos teisės aktai dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo vykdant bausmes kitose valstybėse narėse, visų pirma Tarybos pamatiniai sprendimai 2005/214/TVR⁴⁸, 2008/909/TVR⁴⁹ ir 2008/947/TVR⁵⁰. Šiuo reglamentu turėtų būti papildytos tų pamatinių sprendimų nuostatos ir jis turėtų būti aiškinamas taip, kad juo nedaromas poveikis jų taikymui;
 - (11) šis reglamentas nedaro poveikio spontaniniam keitimuisi informacija, reglamentuojamam kitais Sąjungos teisės aktais;
 - (12) šis reglamentas netaikomas sprendimams perskirti, sujungti arba išskirti bylas, kuriuos priėmė Europos prokuratūra, naudodamasi savo kompetencija pagal Tarybos reglamentą (ES) 2017/1939⁵¹;
 - (13) taikydamos šį reglamentą, valstybės narės kompetentingas institucijas turėtų skirti taip, kad būtų skatinama laikytis tiesioginių ryšių tarp tų institucijų principo;
 - (14) valstybės narės galėtų skirti vieną ar daugiau centrinių institucijų administracinėms prašymų dėl baudžiamojo proceso perdavimo bei kitos oficialios su tokiais prašymais susijusios korespondencijos perdavimo ir gavimo užduotims vykdyti, jei tai būtina dėl jų vidaus teisinių sistemų struktūros. Tokios centrinės institucijos taip pat galėtų teikti administracinę paramą, koordinuoti ir padėti, kad palengvintų ir skatintų prašymų dėl baudžiamojo proceso perdavimo priėmimą;
 - (15) kai kuriuose Sąjungos teisės aktuose jau reikalaujama, kad tais atvejais, kai atsisakoma perduoti asmenį, valstybės narės imtųsi būtinų priemonių, kad nustatytų jurisdikciją dėl konkrečių nusikalstamų veikų, pavyzdžiui, susijusių su teroristine veikla⁵² arba eurų padirbinėjimu⁵³;
 - (16) šiuo reglamentu nustatoma konkrečiais atvejais naudojama jurisdikcija, siekiant užtikrinti, kad, kai to reikia siekiant veiksmingai ir gerai vykdyti teisingumą, pagal šį reglamentą perduodant baudžiamąjį procesą prašomoji valstybė galėtų naudotis jurisdikcija nusikalstamų veikų, kurioms taikytina prašančiosios valstybės teisė, atžvilgiu. Prašomoji valstybė visada turėtų turėti jurisdikciją teisti už nusikalstamas veikas, dėl kurių prašoma perimti procesą, kai manoma, kad ta valstybė narė yra tinkamiausia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą;

⁴⁸ 2005 m. vasario 24 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms (OL L 76, 2005 3 22, p. 16).

⁴⁹ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/909/TVR dėl nuosprendžių baudžiamosiose bylose tarpusavio pripažinimo principo taikymo skiriant laisvės atėmimo bausmes ar su laisvės atėmimu susijusias priemones, siekiant jas vykdyti Europos Sąjungoje (OL L 327, 2008 12 5, p. 27).

⁵⁰ 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/947/TVR dėl teismo sprendimų ir sprendimų dėl lygtinio nuteisimo tarpusavio pripažinimo principo taikymo siekiant užtikrinti lygtinio atleidimo priemonių ir alternatyvių sankcijų priežiūrą (OL L 337, 2008 12 16, p. 102).

⁵¹ 2017 m. spalio 12 d. Tarybos reglamentas (ES) 2017/1939, kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas Europos prokuratūros įsteigimo srityje (OL L 283, 2017 10 31, p. 1).

⁵² 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/541 dėl kovos su terorizmu, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/475/TVR ir iš dalies keičianti Tarybos sprendimą 2005/671/TVR (OL L 88, 2017 3 31, p. 6).

⁵³ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/62/ES dėl euro ir kitų valiutų apsaugos nuo padirbinėjimo baudžiamosios teisės priemonėmis, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2000/383/TVR (OL L 151, 2014 5 21, p. 1).

- (17) tokia jurisdikcija turėtų būti nustatyta tais atvejais, kai prašomoji valstybė atsisako perduoti įtariamąjį arba kaltinamąjį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis ir kuris yra prašomojoje valstybėje ir yra tos valstybės pilietis arba gyventojas, ir kai toks atsisakymas grindžiamas konkrečiais šiame reglamente nurodytais pagrindais. Prašomoji valstybė taip pat turėtų turėti jurisdikciją, kai daugiausia nusikalstamos veikos padarinių arba žalos buvo patirta prašomojoje valstybėje. Į žalą pagal prašomosios valstybės teisę turėtų būti atsižvelgiama visada, kai ji yra vienas iš nusikalstamos veikos sudėties požymių. Prašomoji valstybė taip pat turėtų turėti jurisdikciją, kai toje valstybėje jau vyksta baudžiamasis procesas prieš tą patį įtariamąjį arba kaltinamąjį dėl kitų faktinių aplinkybių, kad visi tokio asmens nusikalstamos veikos sudėties elementai galėtų būti nagrinėjami viename baudžiamajame procese, arba kai toje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš kitus asmenis dėl tų pačių ar susijusių faktinių aplinkybių; tai visų pirma gali būti svarbu atliekant su nusikalstama organizacija susijusį tyrimą ir vykdant jos baudžiamąjį persekiojimą vienoje valstybėje narėje. Abiem atvejais įtariamasis arba kaltinamasis perduodamame baudžiamajame procese turėtų būti prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas;
- (18) kad būtų pasiektas šio reglamento tikslas ir užkirstas kelias jurisdikcijos kolizijoms, ypač atsižvelgiant į tas valstybes nares, kurių teisės sistemos grindžiamos privalomu baudžiamuoju persekiojimu arba baudžiamasis persekiojimas už tam tikras nusikalstamas veikas yra privalomas, prašančioji valstybė, prašydama perimti baudžiamąjį procesą, turėtų atsisakyti savo jurisdikcijos dėl atitinkamo asmens baudžiamąjo persekiojimo už nusikalstamą veiką, dėl kurios prašoma perduoti tą asmenį. Tuo remdamosi prašančiosios valstybės kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę nutraukti baudžiamąjį procesą, kurį jos pradėjo, valstybės narės, kuri, kaip nustatyta, yra tinkamesnė vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, naudai, net jei pagal nacionalinę teisę jos būtų įpareigtos vykdyti baudžiamąjį persekiojimą. Toks jurisdikcijos atsisakymas neturėtų daryti poveikio šiame reglamente išdėstytoms nuostatomis dėl baudžiamąjo proceso perdavimo prašančiojoje valstybėje padarinių;
- (19) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) bei Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje pripažintų principų;
- (20) šiuo reglamentu nedaromas poveikis procesinėms teisėms, įtvirtintoms Sąjungos teisėje, pavyzdžiui, Chartijoje ir procesinių teisių direktyvose 2010/64/ES⁵⁴, 2012/13/ES⁵⁵, 2013/48/ES⁵⁶, (ES) 2016/343⁵⁷, (ES) 2016/800⁵⁸ ir (ES) 2016/1919⁵⁹;

⁵⁴ 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/64/ES dėl teisės į vertimo žodžiu ir raštu paslaugas baudžiamajame procese (OL L 280, 2010 10 26, p. 1).

⁵⁵ 2012 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/13/ES dėl teisės į informaciją baudžiamajame procese (OL L 142, 2012 6 1, p. 1).

⁵⁶ 2013 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/48/ES dėl teisės turėti advokatą vykstant baudžiamajam procesui ir Europos arešto orderio vykdymo procedūroms ir dėl teisės reikalauti, kad po laisvės atėmimo būtų informuota trečioji šalis, ir teisės susisiekti su trečiaisiais asmenimis ir konsulinėmis įstaigomis laisvės atėmimo metu (OL L 294, 2013 11 6, p. 1).

⁵⁷ 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/343 dėl tam tikrų nekaltumo prezumpcijos ir teisės dalyvauti nagrinėjant baudžiamąją bylą teisme aspektų užtikrinimo (OL L 65, 2016 3 11, p. 1).

⁵⁸ 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/800 dėl procesinių garantijų vaikams, kurie baudžiamajame procese yra įtariamieji ar kaltinamieji (OL L 132, 2016 5 21, p. 1).

- (21) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad taikant šį reglamentą būtų atsižvelgiama į pažeidžiamų asmenų poreikius. Remiantis Komisijos rekomendacija (2013/C 378/02)⁶⁰, pažeidžiamais įtariamaisiais arba kaltinamaisiais turėtų būti laikomi visi įtariamieji arba kaltinamieji, kurie dėl savo amžiaus, psichinės ar fizinės būklės ar bet kurios negalios, kurią jie gali turėti, negali suprasti baudžiamojo proceso arba veiksmingai jame dalyvauti;
- (22) valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad taikant šį reglamentą būtų atsižvelgiama į įtariamųjų ir kaltinamųjų, kuriems taikomas kardomasis kalinimas, procesines teises pagal Komisijos rekomendaciją C(2022) 8987 *final*⁶¹;
- (23) šiuo reglamentu neturėtų būti nustatoma prievolė teikti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo. Vertindama, ar turėtų būti pateiktas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, prašančioji institucija turėtų išnagrinėti, ar toks perdavimas yra būtinas ir tinkamas. Šis vertinimas turėtų būti atliekamas kiekvienu konkrečiu atveju, siekiant nustatyti, kuri valstybė narė yra tinkamiausia vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už atitinkamą nusikalstamą veiką;
- (24) vertindama, ar prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo yra pagrįstas, prašančioji institucija turėtų atsižvelgti į kelis kriterijus, kurių prioritetas ir svarba turėtų būti grindžiami kiekvienos bylos faktais ir esme. Siekiant užtikrinti teisingumo interesus, reikėtų atsižvelgti į visus svarbius veiksnius. Pavyzdžiui, jeigu visa nusikalstama veika arba jos dalis padaryta prašomosios valstybės teritorijoje arba joje patirta daugiausia nusikalstamos veikos padarinių ar žalos, gali būti laikoma, kad ta valstybė yra tinkamesnė vykdyti baudžiamąjį persekiojimą, atsižvelgiant į tai, kad reikiami įrodymai, pavyzdžiui, liudytojų ir aukų parodymai arba ekspertų nuomonės, turi būti surinkti prašomojoje valstybėje ir todėl tai daryti lengviau, jei baudžiamasis procesas būtų perduotas. Be to, vėliau prašomojoje valstybėje būtų lengviau pradėti paskesnę procesą dėl žalos atlyginimo, jei susijęs procesas, kuriuo nustatoma baudžiamoji atsakomybė, būtų vykdomas toje pačioje valstybėje narėje. Panašiai, jei dauguma įrodymų yra prašomojoje valstybėje, perdavus baudžiamąjį procesą būtų lengviau rinkti įrodymus ir užtikrinti vėlesnę pagal prašomosios valstybės teisę surinktų įrodymų priimtinumą;
- (25) jeigu įtariamasis arba kaltinamasis yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas, baudžiamojo proceso perdavimas gali būti pagrįstas, siekiant užtikrinti įtariamojo arba kaltinamojo teisę dalyvauti nagrinėjant bylą teisme pagal Direktyvą (ES) 2016/343. Panašiai, kai dauguma aukų yra prašomosios valstybės piliečiai arba gyventojai, perdavimas gali būti pagrįstas, kad aukos galėtų lengvai dalyvauti baudžiamajame procese ir būti veiksmingai apklaustos kaip liudytojai proceso metu. Tais atvejais, kai prašomojoje valstybėje, remiantis šiame reglamente nurodytais pagrindais, atsisakoma perduoti įtariamąjį arba kaltinamąjį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, perdavimas taip pat gali būti pagrįstas, kai tas asmuo yra prašomojoje valstybėje, tačiau nėra tos valstybės pilietis ar gyventojas;

⁵⁹ 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/1919 dėl teisinės pagalbos įtariamiesiems ir kaltinamiesiems vykstant baudžiamajam procesui ir prašomiems perduoti asmenims vykstant Europos arešto orderio vykdymo procedūroms (OL L 297, 2016 11 4, p. 1).

⁶⁰ 2013 m. lapkričio 27 d. Komisijos rekomendacija dėl procesinių garantijų pažeidžiamiesiems asmenims, įtariamiesiems ar kaltinamiesiems baudžiamosiose bylose (2013/C 378/02) (OL C 378, 2013 12 24, p. 8).

⁶¹ 2022 m. gruodžio 8 d. Komisijos rekomendacija dėl įtariamųjų ir kaltinamųjų, kuriems taikomas kardomasis kalinimas, procesinių teisių ir dėl materialinių kalnimo sąlygų (C(2022) 8987 final).

- (26) prašančioji institucija, remdamasi turima informacija, turi įvertinti, ar yra pagrįstų priežasčių manyti, kad įtariamasis, kaltinamasis arba auka gyvena prašomojoje valstybėje. Jei turima tik nedaug informacijos, dėl tokio vertinimo prašančioji ir prašomoji institucijos galėtų konsultuotis. Gali būti svarbios įvairios objektyvios aplinkybės, iš kurių būtų galima spręsti, kad atitinkamas asmuo tam tikroje valstybėje narėje turi įprastą savo interesų centrą arba ketina jį ten įkurti. Pagrįstų priežasčių manyti, kad asmuo gyvena prašomojoje valstybėje, galėtų būti ypač tais atvejais, kai asmuo yra registruotas prašomosios valstybės gyventojas, turi asmens tapatybės kortelę, leidimą gyventi arba yra registruotas oficialiame gyvenamosios vietos registre. Jeigu šis asmuo nėra registruotas prašomojoje valstybėje narėje, gyvenamąją vietą galima būtų nustatyti pagal tai, ar asmuo išreiškė ketinimą įsikurti toje valstybėje narėje arba dėl nuolatinio buvimo tam tikrą laiką toje valstybėje narėje jis su šia valstybe įgijo tam tikrų ryšių, panašių į tuos, kurie atsiranda oficialiai gyvenant toje valstybėje narėje. Siekiant nustatyti, ar konkrečiu atveju tarp atitinkamo asmens ir prašomosios valstybės yra pakankamai ryšių, leidžiančių manyti, kad atitinkamas asmuo gyvena šioje valstybėje, reikia atsižvelgti į įvairius objektyvius veiksnius, apibūdinančius šio asmens padėtį, tarp kurių visų pirma yra jo buvimo prašomojoje valstybėje trukmė, pobūdis ir sąlygos arba jo šeiminiai ar ekonominiai ryšiai su prašomąja valstybe. Nustatant, ar yra pagrįstų priežasčių manyti, kad atitinkamas asmuo gyvena prašomojoje valstybėje, gali būti svarbūs tokie veiksniai kaip registruota transporto priemonė, registruotas telefono numeris, banko sąskaita, tai, kad asmuo nepertraukiamai gyvena prašomojoje valstybėje, arba kiti objektyvūs veiksniai. Gyvenamajai vietai toje valstybėje narėje nustatyti neturėtų pakakti trumpalaikio apsilankymo, atostogų, įskaitant atostogas vasarnamyje, ar panašaus buvimo prašomojoje valstybėje narėje, nesant jokio kito esminio ryšio. Kita vertus, ne trumpesnis kaip trijų mėnesių nepertraukiamas buvimas daugeliu atvejų turėtų būti laikomas pakankamu, norint nustatyti gyvenamąją vietą;
- (27) baudžiamojo proceso perdavimas taip pat gali būti pagrįstas, kai prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš įtariamąjį arba kaltinamąjį dėl tų pačių ar kitų faktinių aplinkybių arba kai prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas dėl tų pačių ar susijusių faktinių aplinkybių prieš kitus asmenis, pvz., kai vykdomas tarpvalstybinių nusikalstamų organizacijų baudžiamasis persekiojimas, t. y., kai skirtingose valstybėse narėse gali būti vykdomas skirtingų bendrai kaltinamų asmenų baudžiamasis persekiojimas. Be to, jei įtariamasis arba kaltinamasis prašomojoje valstybėje atlieka arba turi atlikti laisvės atėmimo bausmę už kitą nusikalstamą veiką, baudžiamojo proceso perdavimas gali būti pagrįstas siekiant užtikrinti nuteistojo teisę dalyvauti nagrinėjant bylą, dėl kurios pateiktas prašymas perimti baudžiamąjį procesą, teisme, kartu atliekant bausmę prašomojoje valstybėje. Prašančiosios institucijos taip pat turėtų tinkamai apsvarstyti, ar baudžiamojo proceso perdavimas galėtų padėti siekti socialinės atitinkamo asmens rehabilitacijos tuo atveju, jei bausmė būtų vykdoma prašomojoje valstybėje: tam reikėtų atsižvelgti į asmens ryšį su prašomąja valstybe, kad ir kas tai, jo nuomone, būtų – šeimos buvimo vieta, kalbinės, kultūrinės, socialinės, ekonominės ar kitos sąsajos;
- (28) perimti baudžiamąjį procesą prašanti institucija, prieš apsvaistydama baudžiamojo proceso perdavimo galimybę remdamasi tik tuo, kad visi įrodymai yra prašomojoje valstybėje, turėtų atsižvelgti į galimybes gauti įrodymus iš kitų valstybių narių taikant esamas teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo priemones, pavyzdžiui, Europos

Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/41/ES⁶², ir, kai taikytina, savitarpio teisinę pagalbą;

- (29) įtariamieji, kaltinamieji arba aukos turėtų galėti prašyti, kad su jais susijęs baudžiamasis procesas būtų perduotas kitai valstybei narei. Tačiau tokiais prašymais prašančioji arba prašomoji institucija neįpareigojama prašyti perimti arba perduoti baudžiamąjį procesą. Jeigu institucijos sužino, kad vyksta paralelūs baudžiamieji procesai pagal įtariamąjį, kaltinamąjį, aukos arba jų vardu advokato pateiktą prašymą dėl perdavimo, jos privalo konsultuotis tarpusavyje pagal Pamatinį sprendimą 2009/948/TVR;
- (30) prašančioji institucija turėtų kuo greičiau informuoti įtariamąjį arba kaltinamąjį apie numatomą perdavimą ir pagal taikytiną nacionalinę teisę suteikti tokiam asmeniui galimybę pareikšti savo nuomonę žodžiu arba raštu, kad institucijos, prieš pateikdamos prašymą dėl perdavimo, galėtų atsižvelgti į jo teisėtus interesus. Vertindama teisėtą įtariamąjį arba kaltinamąjį interesą būti informuotam apie numatomą perdavimą, prašančioji institucija turėtų atsižvelgti į poreikį užtikrinti tyrimo konfidencialumą ir į riziką, kad bus pakenkta baudžiamajam procesui prieš tą asmenį, pvz., kai tai būtina siekiant apsaugoti svarbų viešąjį interesą (taip gali būti tais atvejais, kai tokia informacija galėtų pakenkti vykdomiems slaptiesiems tyrimams arba padaryti didelę žalą valstybės narės, kurioje pradėtas baudžiamasis procesas, nacionaliniam saugumui). Jeigu prašančioji institucija, nepaisant pagrįstų pastangų, negali nustatyti įtariamąjį arba kaltinamąjį buvimo vietos, prievolė informuoti tokį asmenį turėtų būti taikoma nuo tada, kai pasikeičia šios aplinkybės;
- (31) taikant šį reglamentą turėtų būti atsižvelgiama į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2012/29/ES⁶³ nustatytas nusikaltimų aukų teises. Šis reglamentas neturėtų būti aiškinamas taip, kad juo užkertamas kelias valstybėms narėms pagal nacionalinę teisę suteikti aukoms daugiau teisių nei nustatyta Sąjungos teisėje;
- (32) priimdama sprendimą dėl baudžiamąjį proceso perdavimo, prašančioji institucija turėtų tinkamai atsižvelgti į teisėtus aukų interesus, įskaitant jų apsaugą, ir įvertinti, ar baudžiamąjį proceso perdavimas galėtų sukliudyti aukai veiksmingai pasinaudoti savo teisėmis atitinkamame baudžiamajame procese. Tai apima, pavyzdžiui, aukoms suteikiamą galimybę ir priemones duoti parodymus nagrinėjant bylą teisme prašomojoje valstybėje, jei tai nėra valstybė narė, kurioje jos gyvena. Be to, reikėtų apsvarstyti galimybę aukoms gauti įrodymus, pavyzdžiui, iš liudytojų ir ekspertų ir juos pateikti, reikalauti kompensacijos arba pasinaudoti liudytojų apsaugos programomis prašomojoje valstybėje. Baudžiamąjį proceso perdavimas neturėtų pažeisti aukų teisių į kompensaciją. Šiuo reglamentu neturi būti daromas poveikis taisyklėms dėl kompensacijos ir turto grąžinimo aukoms nacionaliniame procese;
- (33) kai reikia užtikrinti, kad prašančiojoje valstybėje aukai teikiama apsauga būtų toliau teikiama prašomojoje valstybėje, prašančiosios valstybės kompetentingos institucijos turėtų apsvarstyti galimybę išduoti Europos apsaugos orderį pagal Europos Parlamento

⁶² 2014 m. balandžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/41/ES dėl Europos tyrimo orderio baudžiamosiose bylose (OL L 130, 2014 5 1, p. 1).

⁶³ 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR (OL L 315, 2012 11 14, p. 57).

ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 606/2013⁶⁴ arba Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/99/ES⁶⁵;

- (34) kai taikant šį reglamentą daromas neigiamas poveikis įtariamųjų, kaltinamųjų ir aukų teisėms, prašomoji valstybė turėtų užtikrinti, kad pagal Chartijos 47 straipsnį ir procedūras, taikytinas pagal nacionalinę teisę, jie galėtų pasinaudoti veiksmingomis teisų gynimo priemonėmis dėl sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą;
- (35) kad šis reglamentas būtų tinkamai taikomas, būtina, kad susijusios prašančiosios ir prašomosios institucijos palaikytų ryšius – jos turėtų būti skatinamos konsultuotis tarpusavyje, kai tai tikslinga, kad šis reglamentas būtų sklandžiai ir veiksmingai taikomas tiesiogiai arba, kai tinkama, per Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūrą (Eurojustą);
- (36) prašančioji institucija, prieš pateikdama prašymą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo, turėtų konsultuotis su prašomąja institucija, kai tai būtina visų pirma siekiant nustatyti, ar baudžiamąjo proceso perdavimas padės veiksmingai ir gerai vykdyti teisingumą ir ar tikėtina, kad prašomoji institucija pasirems vienu iš atsisakymo pagrindų pagal šį reglamentą;
- (37) perduodama prašymą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo, prašančioji institucija turėtų pateikti tikslią ir aiškią informaciją apie prašymo aplinkybes ir sąlygas, taip pat visus kitus patvirtinamuosius dokumentus, kad prašomoji institucija galėtų priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl baudžiamąjo proceso perdavimo;
- (38) kol prašomoji institucija nepriima sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą, prašančioji institucija turėtų turėti galimybę prašymą atsiimti, pavyzdžiui, jei sužino apie kitus elementus, dėl kurių perdavimas nebeatrodo pagrįstas;
- (39) prašomoji institucija turėtų nedelsdama ir ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo dėl baudžiamąjo proceso perdavimo gavimo dienos informuoti prašančiąją instituciją apie savo pagrįstą sprendimą, ar ji sutinka perimti baudžiamąjį procesą. Tam tikrais atvejais, kai prašomoji institucija negali laikytis šio termino, pavyzdžiui, jei ji mano, kad reikia papildomos informacijos, jis gali būti pratęstas ne daugiau nei dar 30 dienų, kad būtų išvengta pernelyg didelio vėlavimo;
- (40) neturėtų būti atsisakoma perimti baudžiamąjį procesą remiantis kitais nei šiame reglamente nustatytais pagrindais. Kad prašomoji valstybė galėtų sutikti perimti baudžiamąjį procesą, joje turėtų būti įmanoma vykdyti baudžiamąjį persekiojimą dėl perduodamo baudžiamąjo proceso faktinių aplinkybių. Prašomoji institucija neturėtų sutikti perimti baudžiamąjį procesą, kai elgesys, susijęs su prašomu perimti procesu, prašomojoje valstybėje nelaikomas nusikalstama veika arba kai prašomoji valstybė neturi jurisdikcijos tos nusikalstamos veikos atžvilgiu, išskyrus atvejus, kai ji naudojasi šiame reglamente numatyta jurisdikcija. Baudžiamąjį procesą perimti nereikėtų sutikti jei yra ir kitų kliūčių baudžiamajam persekiojimui prašomojoje valstybėje. Prašomoji institucija taip pat turėtų turėti galimybę atsisakyti perimti baudžiamąjį procesą, jei pagal prašomosios valstybės įstatymus įtariamajam arba kaltinamajam taikomas imunitetas arba privilegija, pvz., kai tai yra tam tikrų kategorijų asmenys (pvz., diplomatai) arba konkrečiai saugomi santykiai (pvz., advokato teisė neatskleisti profesinės paslapties), arba jeigu prašomoji institucija

⁶⁴ 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 606/2013 dėl apsaugos priemonių tarpusavio pripažinimo civilinėse bylose (OL L 181, 2013 6 29, p. 4).

⁶⁵ 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/99/ES dėl Europos apsaugos orderio (OL L 338, 2011 12 21, p. 2).

mano, kad toks perdavimas nėra pagrįstas siekiant užtikrinti veiksmingą ir gerą teisingumo vykdymą, pavyzdžiui, netenkinamas nė vienas iš prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo kriterijų, prašymo dėl perdavimo sertifikatas yra neišsamus arba prašančioji institucija jį netinkamai užpildė, todėl prašomoji institucija negali turėti reikiamos informacijos prašymui dėl baudžiamojo proceso perdavimo įvertinti;

- (41) principas *ne bis in idem*, įtvirtintas Konvencijos dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo⁶⁶ 54–58 straipsniuose ir Chartijos 50 straipsnyje ir išaiškintas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo, yra pagrindinis baudžiamosios teisės principas, pagal kurį kaltinamasis neturėtų būti dar kartą teisiamas ar baudžiamas už nusikalstamą veiką, už kurią jis jau buvo galutinai išteisintas arba nuteistas. Todėl, jei baudžiamojo proceso perėmimas prieštarautų šiam principui, prašomoji institucija turėtų atsisakyti jį perimti;
- (42) prieš nusprenddama nepriimti prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo remdamasi kuriuo nors atsisakymo pagrindu, prašomoji institucija turėtų pasikonsultuoti su prašančiąja institucija, kad gautų visą būtiną papildomą informaciją;
- (43) prašomajai institucijai sutikus perimti baudžiamąjį procesą, prašančiojoje valstybėje vykdomas baudžiamasis procesas turėtų būti sustabdytas arba nutrauktas, kad būtų išvengta priemonių dubliavimo prašančiojoje ir prašomojoje valstybėje. Tai neturėtų daryti poveikio tyrimams ar kitoms procesinėms priemonėms, kurių gali prireikti siekiant vykdyti sprendimus, grindžiamus tarpusavio pripažinimo priemonėmis, arba patenkinti savitarpio teisinės pagalbos prašymus, susijusius su perduodamu procesu. Sąvoka „tyrimo ar kitos procesinės priemonės“ turėtų būti aiškinama plačiai: tai ne tik įrodymų rinkimo priemonės, bet ir bet kokie procesiniai veiksmai, kuriais nustatomas kardomasis kalinimas ar bet kokia kita laikinoji priemonė. Siekiant išvengti piktnaudžiavimo ir užtikrinti, kad baudžiamasis procesas nebūtų ilgam sustabdytas, jei prašomojoje valstybėje buvo pasinaudota stabdomąjį poveikį turinčia teisių gynimo priemone, baudžiamasis procesas prašančiojoje valstybėje neturėtų būti sustabdytas ar nutrauktas tol, kol prašomojoje valstybėje nebus priimtas sprendimas dėl teisių gynimo priemonės;
- (44) šis reglamentas neturėtų būti teisinis pagrindas sulaikyti asmenis siekiant juos fiziškai perduoti prašomajai valstybei, kad pastaroji galėtų pradėti baudžiamąjį procesą prieš tuos asmenis;
- (45) prašomoji institucija turėtų raštu informuoti prašančiąją instituciją apie bet kokį sprendimą, priimtą prašomojoje valstybėje pasibaigus baudžiamajam procesui; Pamatiniame sprendime 2009/948/TVR nustatyta panaši prievolė tais atvejais, kai buvo pasiektas susitarimas procesą vykdyti vienoje valstybėje narėje. Jeigu prašomoji institucija nusprendžia nutraukti baudžiamąjį procesą, susijusį su faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis grindžiamas prašymas dėl perdavimo, ji taip pat turėtų nurodyti tokio nutraukimo priežastis;
- (46) jeigu prašomoji institucija nusprendžia nutraukti baudžiamąjį procesą, susijusį su faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis grindžiamas prašymas dėl perdavimo, prašančioji institucija gali tęsti arba atnaujinti baudžiamąjį procesą, jei dėl to nebūtų pažeistas principas *ne bis in idem*, t. y., jei dėl tokio sprendimo tikrai nedraudžiama tęsti baudžiamojo persekiojimo pagal prašomosios valstybės teisę ir todėl toje valstybėje

⁶⁶ Konvencija dėl 1985 m. birželio 14 d. Šengeno susitarimo, sudaryto tarp Benilukso ekonominės sąjungos valstybių, Vokietijos Federacinės Respublikos ir Prancūzijos Respublikos vyriausybių dėl laipsniško jų bendrų sienų kontrolės panaikinimo, įgyvendinimo (OL L 239, 2000 9 22, p. 19).

nekliudoma vykdyti kitus baudžiamuosius procesus dėl tų pačių veikų. Aukos turėtų galėti pradėti arba prašyti atnaujinti baudžiamąjį procesą prašančiojoje valstybėje pagal tos valstybės nacionalinę teisę, jei tai nepažeidžia principo *ne bis in idem*;

- (47) perdavus baudžiamąjį procesą pagal šį reglamentą, prašomoji institucija turėtų taikyti savo atitinkamą nacionalinę teisę ir procedūras. Nė viena šio reglamento nuostata neturėtų būti aiškinama taip, kad ja pažeidžiama nacionalinėje teisėje nustatyta baudžiamojo persekiojimo diskrecija;
- (48) prašomoji valstybė, nustatydama bausmę už atitinkamą baudžiamąją nusikalstamą veiką, turėtų taikyti savo nacionalinę teisę. Jei nusikalstama veika buvo padaryta prašančiosios valstybės teritorijoje, nustatydamas bausmę prašomosios institucijos gali atsižvelgti į prašančiosios valstybės teisėje numatytą maksimalią bausmę, jei tai naudinga kaltinamajam ir atitinka prašomosios valstybės teisę. Į tai reikėtų atsižvelgti tais atvejais, kai perdavus baudžiamąjį procesą prašomajai valstybei joje būtų taikoma griežtesnė bausmė nei už tą pačią nusikalstamą veiką prašančiojoje valstybėje numatyta maksimali bausmė, siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi teisinio tikrumo ir atitinkamiems įtariamiesiems arba kaltinamiesiems taikytinos teisės nuspėjamumo principo. Į prašančiosios valstybės teisėje numatytą maksimalią bausmę turėtų būti atsižvelgiama visada, kai prašomosios valstybės jurisdikcija grindžiama išimtinai šiuo reglamentu;
- (49) valstybės narės neturėtų turėti galimybės viena iš kitos reikalauti atlyginti išlaidas, patirtas taikant šį reglamentą. Tačiau tais atvejais, kai prašančioji valstybė patyrė didelių arba išimtinių išlaidų, susijusių su bylos dokumentų, kurie turi būti perduoti prašomajai valstybei, vertimu, prašomoji institucija turėtų atsižvelgti į prašančiosios institucijos pasiūlymą pasidalyti išlaidomis;
- (50) naudodamos standartinį sertifikatą, išverstą į visas oficialiąsias Sąjungos kalbas, prašančiosios ir prašomosios institucijos galėtų lengviau bendradarbiauti ir keistis informacija, todėl jos galėtų greičiau ir veiksmingiau priimti sprendimą dėl perdavimo prašymo. Be to, taip būtų sumažintos vertimo išlaidos ir pagerinta prašymų kokybė;
- (51) sertifikate turėtų būti pateikti tik tie asmens duomenys, kurių reikia, kad prašomoji institucija galėtų lengviau priimti sprendimą dėl prašymo. Jame turėtų būti pateiktos asmens duomenų kategorijos, pvz., ar susijęs asmuo yra įtariamasis, kaltinamasis ar auka, ir konkretūs kiekvienai iš šių kategorijų skirti laukeliai;
- (52) kad prireikus sertifikatą, naudotiną teikiant prašymą dėl baudžiamojo proceso, būtų galima nesunkiai patobulinti, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiamas šio reglamento priedas. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁶⁷ nustatytais principais. Visų pirma siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;
- (53) siekiant užtikrinti greitą, tiesioginį, sąveikų, patikimą ir saugų keitimąsi su bylomis susijusiais duomenimis, pagal šį reglamentą prašančiosios ir prašomosios institucijos

⁶⁷ OL L 123, 2016 5 12, p. 13.

ryšius tarpusavyje ir su centrinėmis institucijomis, jei valstybė narė yra paskyrusi centrinę instituciją, taip pat su Eurojustu paprastai turėtų palaikyti per decentralizuotą IT sistemą, apibrėžtą Reglamente (ES) .../... [Skaitmenizacijos reglamente]⁶⁸. Visų pirma decentralizuota IT sistema paprastai turėtų būti naudojama sertifikatui perduoti ir keistis bet kokia kita svarbia informacija ir dokumentais, taip pat ryšiams tarp institucijų palaikyti pagal šį reglamentą. Tais atvejais, kai taikoma viena ar daugiau Reglamente (ES).../... [Skaitmenizacijos reglamentas] nurodytų išimčių, visų pirma, kai IT sistemos naudoti neįmanoma arba netikslinga, ryšiams palaikyti gali būti naudojamos kitos tame reglamente nurodytos priemonės;

- (54) valstybės narės vietoj nacionalinės IT sistemos galėtų naudoti Komisijos sukurtą programinę įrangą (bazinio sistemos modelio programinę įrangą). Ši bazinio sistemos modelio programinė įranga turėtų būti grindžiama moduline sąranga, t. y. programinė įranga turi būti sugrupuota ir pristatoma atskirai nuo e. CODEX komponentų, kurių reikia norint ją prijungti prie decentralizuotos IT sistemos. Ta sąranga turėtų sudaryti sąlygas valstybėms narėms pakartotinai panaudoti arba sustiprinti savo esamas nacionalines teisminės komunikacijos infrastruktūras tarpvalstybinio naudojimo tikslais;
- (55) Komisija turėtų būti atsakinga už šios bazinio sistemos modelio programinės įrangos sukūrimą, techninę priežiūrą ir vystymą. Bazinio sistemos modelio programinę įrangą Komisija turėtų kurti ir vystyti, o jos techninę priežiūrą vykdyti taip, kad duomenų valdytojai galėtų užtikrinti, kad būtų laikomasi duomenų apsaugos reikalavimų ir principų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamentuose (ES) 2018/1725⁶⁹ ir (ES) 2016/679⁷⁰ bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2016/680⁷¹, visų pirma pritaikytosios ir standartizuotosios duomenų apsaugos ir aukšto lygio kibernetinės apsaugos prievolių; bazinio sistemos modelio programinėje įrangoje taip pat turėtų būti įdiegtos tinkamos techninės priemonės ir sudarytos sąlygos taikyti organizacines priemones, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti tokį saugumo ir sąveikumo lygį, kuris yra tinkamas atsižvelgiant į tai, kad gali būti keičiamasi ir specialiujų kategorijų duomenimis. Komisija netvarko asmens duomenų kurdamą ir vystydama šią bazinio sistemos modelio programinę įrangą ir vykdydama jos techninę priežiūrą;
- (56) bazinio sistemos modelio programinė įranga, Komisijos sukurta kaip galinė sistema, turėtų programiškai rinkti stebėsenai būtinus statistinius duomenis, o tokie duomenys turėtų būti perduodami Komisijai. Kai valstybė narė vietoj Komisijos sukurtos bazinio sistemos modelio programinės įrangos pasirenka naudoti nacionalinę IT sistemą, tokia

⁶⁸ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) [...] dėl teismo bendradarbiavimo ir teisės kreiptis į teismą tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse, komercinėse ir baudžiamosiose bylose skaitmenizacijos, kuriuo iš dalies keičiami tam tikri teismo bendradarbiavimo srities aktai (OL L ...).

⁶⁹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁷⁰ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

⁷¹ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuria panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

sistema gali būti suprogramuota rinkti tuos duomenis, ir tokiu atveju tie duomenys turėtų būti perduodami Komisijai. Sistemos e. CODEX jungtis taip pat galėtų turėti funkciją, kuria sudaromos sąlygos gauti atitinkamus statistinius duomenis;

- (57) siekiant užtikrinti vienodas šio reglamento įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai sukurti decentralizuotą IT sistemą. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011⁷²;
- (58) šiuo reglamentu turėtų būti sukurtas teisinis pagrindas valstybėms narėms keistis asmens duomenimis baudžiamojo proceso perdavimo tikslais pagal Direktyvos (ES) 2016/680 8 straipsnį ir 10 straipsnio a punktą. Tačiau visiems kitiems aspektams, pavyzdžiui, prašančiosios institucijos gautų asmens duomenų saugojimo laikotarpiui ir prašančiosios bei prašomosios institucijų vykdomam asmens duomenų tvarkymui turėtų būti taikomi valstybių narių nacionalinės teisės aktai, priimti pagal Direktyvą (ES) 2016/680. Tvarkant asmens duomenis pagal tą direktyvą prašančioji ir prašomoji institucijos turėtų būti laikomos duomenų valdytojais. Centrinės institucijos teikia administracinę paramą prašančiajai ir prašomajai institucijoms, o tada, kai jos tvarko asmens duomenis tų duomenų valdytojų vardu, jos turėtų būti laikomos atitinkamam duomenų valdytojui dirbančiais tvarkytojais. Kai asmens duomenis pagal šį reglamentą tvarko Eurojustas, turėtų būti taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725, nedarant poveikio konkrečioms Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2018/1727⁷³ nustatytoms duomenų apsaugos taisyklėms;
- (59) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. baudžiamojo proceso perdavimo, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jo masto ir poveikio to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti;
- (60) [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 3 straipsnį Airija [... raštu] pranešė apie savo pageidavimą dalyvauti priimant ir taikant šį reglamentą.] ARBA [pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;]
- (61) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

⁷² 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

⁷³ 2018 m. lapkričio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1727 dėl Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir kuriuo pakeičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2002/187/TVR, PE/37/2018/REV/1 (OL L 295, 2018 11 21, p. 138).

- (62) pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁷⁴ 42 straipsnio 1 dalį buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis pateikė nuomonę ... m. ... d.,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 skyrius

Bendrosios nuostatos

1 straipsnis

Dalykas

1. Šiuo reglamentu nustatomos baudžiamojo proceso perdavimo tarp valstybių narių taisyklės, siekiant užtikrinti veiksmingesnį ir geresnį teisingumo vykdymą bendroje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje.
2. Šis reglamentas taikomas visais baudžiamojo proceso perdavimo Sąjungoje atvejais nuo to momento, kai nustatoma, kad asmuo yra įtariamasis.
3. Šis reglamentas nekeičia prievolės gerbti pagrindines teises ir pagrindinius teisinius principus, įtvirtintus Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje.

2 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) prašančioji valstybė – valstybė narė, kuri teikia prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo;
- 2) prašomoji valstybė – valstybė narė, kuriai perduodamas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, kad ji perimtų baudžiamąjį procesą;
- 3) prašančioji institucija:
 - a) teisėjas, teismas, ikiteisminio tyrimo teisėjas ar prokuroras, kompetentingas atitinkamoje byloje, arba
 - b) kita prašančiosios valstybės paskirta kompetentinga institucija, susijusioje byloje veikianti kaip baudžiamajame procese tyrimą atliekanti institucija, pagal nacionalinę teisę kompetentinga teikti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo. Be to, prieš perduodant prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo prašomajai institucijai, išnagrinėjęs prašymo atitiktį jo pateikimo sąlygoms pagal šį reglamentą, prašymą patvirtina prašančiosios valstybės teisėjas, teismas, ikiteisminio tyrimo teisėjas arba prokuroras. Jeigu prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo patvirtino teisėjas, teismas, ikiteisminio tyrimo teisėjas arba prokuroras, perduodant prašymą ta institucija taip pat gali būti laikoma prašančiąja institucija;

⁷⁴ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

- 4) prašomoji institucija – teisėjas, teismas, ikiteisminio tyrimo teisėjas arba prokuroras, kompetentingas priimti sprendimą dėl to, ar sutinkama perimti baudžiamąjį procesą pagal 12 straipsnį, ir imtis bet kokių jų nacionalinėje teisėje nustatytų priemonių;
- 5) decentralizuota IT sistema – IT sistema, apibrėžta Reglamento (ES).../... [Skaitmenizacijos reglamento] 2 straipsnio 4 dalyje;
- 6) auka – auka, apibrėžta Direktyvos 2012/29/ES 2 straipsnio 1 dalies a punkte.

3 straipsnis
Jurisdikcija

1. Taikant šį reglamentą bet kokia nusikalstama veika, kuriai taikoma prašančiosios valstybės teisė, priklauso prašomosios valstybės jurisdikcijai, kai:
 - a) ji pagal Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 7 dalies b punktą atsisako perduoti įtariamąjį arba kaltinamąjį, kuris yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas;
 - b) ji atsisako perduoti įtariamąjį arba kaltinamąjį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis ir kuris yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas, jeigu nustato, kad išimtinėmis aplinkybėmis, remiantis konkrečiais ir objektyviais įrodymais, yra pagrįstų priežasčių manyti, kad konkrečiomis bylos aplinkybėmis tų asmenų perdavimas reikštų akivaizdų atitinkamos pagrindinės teisės, įtvirtintos Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir Chartijoje, pažeidimą;
 - c) daugiausia nusikalstamos veikos padarinių arba didžioji dalis dėl jos padarytos žalos, kai ji yra vienas iš nusikalstamos veikos sudėtinių elementų, patirta prašomosios valstybės teritorijoje;
 - d) prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš įtariamąjį arba kaltinamąjį dėl kitų faktinių aplinkybių ir įtariamasis arba kaltinamasis yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas;
 - e) prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš kitus asmenis dėl tų pačių faktinių aplinkybių arba jų dalies ir įtariamasis arba kaltinamasis baudžiamajame procese, kuris turi būti perduotas, yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas.
2. Prašomosios valstybės nustatyta jurisdikcija išimtinai pagal 1 dalį gali būti naudojama tik pagal prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo.

4 straipsnis

Atsisakymas vykdyti baudžiamąjį procesą, proceso sustabdymas arba nutraukimas

Bet kuri valstybė narė, pagal savo nacionalinę teisę turinti jurisdikciją vykdyti baudžiamąjį persekiojimą už nusikalstamą veiką, taikydama šį reglamentą, gali atsisakyti vykdyti baudžiamąjį procesą prieš įtariamąjį arba kaltinamąjį, jį sustabdyti arba nutraukti, kad su ta nusikalstama veika susijusį baudžiamąjį procesą būtų galima perduoti prašomajai valstybei.

2 SKYRIUS

BAUDŽIAMOJO PROCESO PERDAVIMAS

5 straipsnis

Prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo kriterijai

1. Prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo gali būti pateiktas tik tuo atveju, jei prašančioji institucija mano, kad veiksmingo ir gero teisingumo vykdymo tikslo būtų geriau siekti atitinkamą baudžiamąjį procesą vykdant kitoje valstybėje narėje.
2. Prašančioji institucija visų pirma atsižvelgia į šiuos kriterijus:
 - a) visa nusikalstama veika arba jos dalis buvo padaryta prašomosios valstybės teritorijoje arba joje buvo patirta daugiausia nusikalstamos veikos padarinių ar žalos;
 - b) įtariamasis arba kaltinamasis yra prašomosios valstybės pilietis arba gyventojas;
 - c) įtariamasis arba kaltinamasis yra prašomojoje valstybėje ir ta valstybė atsisako perduoti šį asmenį prašančiajai valstybei remdamasi Pagrindų sprendimo 2002/584/TVR 4 straipsnio 2 dalimi arba jo 4 straipsnio 3 dalimi, jei toks atsisakymas nėra grindžiamas galutiniu teismo sprendimu, priimtu dėl to šio asmens dėl tos pačios nusikalstamos veikos, kuriuo užkertamas kelias kitiems baudžiamiesiems procesams, arba remdamasi to pamatinio sprendimo 4 straipsnio 7 dalimi;
 - d) įtariamasis arba kaltinamasis yra prašomojoje valstybėje ir ta valstybė atsisako perduoti šį asmenį, dėl kurio išduotas Europos arešto orderis, jeigu nustato, kad išimtinėmis aplinkybėmis, remiantis konkrečiais ir objektyviais įrodymais, yra pagrįstų priežasčių manyti, kad konkrečiomis bylos aplinkybėmis to asmens perdavimas reikštų akivaizdų atitinkamos pagrindinės teisės, įtvirtintos Europos Sąjungos sutarties 6 straipsnyje ir Chartijoje, pažeidimą;
 - e) prašomojoje valstybėje yra dauguma tyrimui svarbių įrodymų arba joje gyvena dauguma susijusių liudytojų;
 - f) prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš įtariamąjį arba kaltinamąjį dėl tų pačių ar kitų faktinių aplinkybių;
 - g) prašomojoje valstybėje vyksta baudžiamasis procesas prieš kitus asmenis dėl tų pačių ar kitų faktinių aplinkybių;
 - h) prašomojoje valstybėje narėje įtariamasis arba kaltinamasis atlieka arba turi atlikti su laisvės atėmimu susijusią bausmę;
 - i) dėl bausmės vykdymo prašomojoje valstybėje gali būti sudarytos palankesnės sąlygos nuteisto asmens socialinei reabilitacijai arba yra kitų priežasčių, dėl kurių bausmės vykdymas prašomojoje valstybėje yra tinkamesnis;
 - j) dauguma aukų yra prašomosios valstybės piliečiai arba gyventojai.
3. Įtariamasis arba kaltinamasis, dauguma aukų arba jų vardu veikiantis advokatas taip pat gali prašyti prašančiosios arba prašomosios valstybės kompetentingų institucijų pradėti baudžiamojo proceso perdavimo procedūrą pagal šį reglamentą. Tokiais šioje dalyje numatytais prašymais prašančioji arba prašomoji valstybė neįpareigojama prašyti perimti baudžiamąjį procesą arba jį perduoti prašomajai valstybei.

6 straipsnis
Įtariamojo arba kaltinamojo teisės

1. Prieš pateikdama prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo prašančioji institucija, laikydamosi taikytinos nacionalinės teisės, tinkamai atsižvelgia į teisėtus įtariamojo arba kaltinamojo interesus ir užtikrina, kad būtų gerbiamos jo procesinės teisės pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.
2. Įtariamasis arba kaltinamasis pagal taikytiną nacionalinę teisę informuojamas apie numatomą baudžiamojo proceso perdavimą jam suprantama kalba ir jam suteikiama galimybė pareikšti savo nuomonę žodžiu arba raštu, su sąlyga, kad tai nepakenks tyrimo konfidencialumui, išskyrus tuos atvejus, kai, nepaisant prašančiosios institucijos deramų pastangų, įtariamojo arba kaltinamojo buvimo vietos negalima nustatyti. Kai prašančioji institucija mano, kad dėl įtariamojo arba kaltinamojo amžiaus arba fizinės ar psichinės būklės tai būtina, ta galimybė suteikiama jo teisiniam atstovui. Kai prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo pateikiamas gavus įtariamojo arba kaltinamojo prašymą pagal 5 straipsnio 3 dalį, tokio konsultavimosi su prašymą pateikusiu įtariamuoju arba kaltinamuoju nereikalaujama.
3. Prašančioji institucija, sprenddama, ar teikti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, atsižvelgia į 2 dalyje nurodytą įtariamojo arba kaltinamojo nuomonę.
4. Kai prašomoji institucija priėmė sprendimą pagal 12 straipsnio 1 dalį, prašančioji institucija nedelsdama informuoja įtariamąjį arba kaltinamąjį jiems suprantama kalba apie tai, kad pateiktas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, ir apie tai, ar prašomoji institucija jį priėmė arba atsisakė jį priimti, su sąlyga, kad tai nepakenks tyrimo konfidencialumui, išskyrus tuos atvejus, kai, nepaisant prašančiosios institucijos deramų pastangų, įtariamojo arba kaltinamojo buvimo vietos negalima nustatyti. Kai prašomoji institucija priėmė sprendimą sutikti perimti baudžiamąjį procesą, įtariamasis arba kaltinamasis taip pat informuojamas apie jo teisę į teisių gynimo priemonę prašomojoje valstybėje ir su tokia teisių gynimo priemone susijusius terminus.

7 straipsnis
Aukos teisės

1. Prieš pateikdama prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo prašančioji institucija, laikydamosi taikytinos nacionalinės teisės, tinkamai atsižvelgia į teisėtus aukos interesus ir užtikrina, kad būtų gerbiamos jos teisės pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę.
2. Kai auka gyvena prašančiojoje valstybėje, ji pagal taikytiną nacionalinę teisę informuojama apie numatomą baudžiamojo proceso perdavimą jai suprantama kalba ir jai suteikiama galimybė pareikšti savo nuomonę žodžiu arba raštu, su sąlyga, kad tai nepakenks tyrimo konfidencialumui. Kai prašančioji institucija mano, kad dėl aukos amžiaus ar jos fizinės arba psichinės būklės tai būtina, ta galimybė suteikiama jos teisiniam atstovui.
3. Prašančioji institucija, sprenddama, ar teikti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, atsižvelgia į 2 dalyje nurodytą aukos nuomonę.
4. Kai prašomoji institucija priėmė sprendimą pagal 12 straipsnio 1 dalį, prašančioji institucija nedelsdama informuoja prašančiojoje valstybėje gyvenančią auką jai suprantama kalba apie tai, kad pateiktas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, ir apie tai, ar prašomoji institucija jį priėmė arba atsisakė jį priimti, su

sąlyga, kad tai nepakenks tyrimo konfidencialumui. Jeigu prašomoji institucija sutiko perimti baudžiamąjį procesą, auka taip pat informuojama apie jos teisę į teisių gynimo priemonę prašomojoje valstybėje ir su tokia teisių gynimo priemone susijusius terminus.

8 straipsnis

Teisė į teisių gynimo priemonę

1. Įtariamieji, kaltinamieji ir aukos prašomojoje valstybėje turi teisę į veiksmingas teisių gynimo priemones dėl sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą.
2. Teisė į teisių gynimo priemonę naudojama prašomosios valstybės teisme pagal tos valstybės teisę.
3. Terminas, per kurį galima pasinaudoti teisių gynimo priemone, yra ne ilgesnis kaip 20 dienų nuo 12 straipsnio 1 dalyje nurodytos informacijos apie sprendimą gavimo dienos.
4. Kai prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo pateikiamas po to, kai įtariamajam arba kaltinamajam pareiškiamas kaltinimas, naudojimasis teisių gynimo priemone dėl sprendimo sutikti perimti baudžiamąjį procesą turi stabdomąjį poveikį.
5. Prašomoji institucija apie teisių gynimo priemones, kuriomis siekiama pasinaudoti pagal šį straipsnį, informuoja prašančiąją instituciją.

9 straipsnis

Prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo procedūra

1. Prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo pateikiamas užpildant priede pateiktą sertifikatą. Prašančioji institucija sertifikatą pasirašo ir patvirtina, kad jo turinys yra tikslus ir teisingas.
2. Prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo tinkamai pagrindžiamas ir jame visų pirma pateikiama ši informacija:
 - a) duomenys apie prašančiąją instituciją;
 - b) nusikalstamos veikos, dėl kurios pradėtas tyrimas arba baudžiamasis procesas, aprašymas ir taikytinos prašančiosios valstybės baudžiamosios teisės nuostatos;
 - c) priežastys, kodėl procesą perduoti būtina ir tinkama, ir visų pirma kuris iš 5 straipsnio 2 dalyje nurodytų kriterijų yra taikytinas;
 - d) turima būtina informacija apie įtariamąjį arba kaltinamąjį ir auką;
 - e) baudžiamojo proceso perdavimo poveikio įtariamojo arba kaltinamojo ir aukos teisėms įvertinimas;
 - f) informacija apie prašančiojoje valstybėje atliktus procesinius veiksmus ar taikytas priemones, turinčius įtakos baudžiamajam procesui;
 - g) visos taikytinos konkrečios asmens duomenų tvarkymo sąlygos pagal Direktyvos (ES) 2016/680 9 straipsnio 3 dalį.
3. Kai įtariamasis arba kaltinamasis pateikė savo nuomonę pagal 6 straipsnio 2 dalį arba auka pateikė savo nuomonę pagal 7 straipsnio 2 dalį, ta nuomonė kartu su prašymu dėl baudžiamojo proceso perdavimo perduodama prašomajai institucijai. Jeigu įtariamojo, kaltinamojo arba aukos nuomonė buvo pareikšta žodžiu, prašančioji institucija užtikrina, kad prašomoji institucija gautų rašytinį tokio pareiškimo protokolą.

4. Prireikus prie prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo pridedama visa papildoma susijusi informacija ir dokumentai.
5. Užpildytas 1 dalyje nurodytas sertifikatas ir, jei taip susitarta su prašomąja institucija, visa kita rašytinė informacija, pridedama prie prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo, turi būti išversti į prašomosios valstybės oficialiąją kalbą arba į bet kurią kitą kalbą, priimtina prašomajai valstybei pagal 30 straipsnio 1 dalies c punktą.
6. Prašančioji institucija prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo perduoda tiesiogiai prašomajai institucijai arba, kai taikytina, per 18 straipsnyje nurodytą centrinę instituciją. Prašančioji ir prašomoji institucijos visais kitais klausimais oficialius ryšius palaiko tiesiogiai arba, kai taikytina, per 18 straipsnyje nurodytą centrinę instituciją.
7. Jeigu prašančioji institucija nežino prašomosios institucijos, ji pateikia visas būtinas užklausas, be kita ko, Europos teismo tinklo kontaktiniams asmenims, kad nustatytų, kuri institucija yra kompetentinga priimti sprendimą pagal 12 straipsnį.
8. Jeigu prašymą gavusi prašomosios valstybės institucija neturi kompetencijos priimti sprendimą pagal 12 straipsnį, ji nepagrįstai nedelsdama perduoda prašymą tos pačios valstybės narės kompetentingai prašomajai institucijai ir atitinkamai informuoja prašančiąją instituciją.

10 straipsnis

Prašančiosios institucijos teiktina informacija

Prašančioji institucija nepagrįstai nedelsdama informuoja prašomąją instituciją apie bet kokius prašančiojoje valstybėje po prašymo perdavimo atliktus procesinius veiksmus ar taikytas priemones, kurie turi įtakos baudžiamajam procesui. Ši informacija pateikiama kartu su visais susijusiais dokumentais.

11 straipsnis

Prašymo atsiėmimas

Prašančioji institucija gali atsiimti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo bet kuriuo metu prieš gaudama prašomosios institucijos sprendimą sutikti perimti baudžiamąjį procesą pagal 12 straipsnį.

12 straipsnis

Prašomosios institucijos sprendimas

1. Prašomoji institucija priima pagrįstą sprendimą dėl to, ar sutinka perimti baudžiamąjį procesą, ir pagal savo nacionalinę teisę nusprendžia, kokių priemonių šiuo klausimu imtis.
2. Jeigu prašomoji institucija mano, kad prašančiosios institucijos pateiktos informacijos nepakanka, kad ji galėtų nuspręsti, ar sutikti perimti baudžiamąjį procesą, ji gali paprašyti papildomos informacijos, kurią laiko būtina.
3. Jeigu prašomoji institucija nusprendžia pagal 13 straipsnį atsisakyti perimti baudžiamąjį procesą, ji informuoja prašančiąją instituciją apie tokio atsisakymo priežastis. Įtariamasis arba kaltinamasis ir auka bus informuojami atitinkamai pagal 6 straipsnio 4 dalį ir 7 straipsnio 4 dalį.
4. Jeigu prašomoji institucija sutiko perimti baudžiamąjį procesą, ji informuoja prašančiąją instituciją apie galimas teisių gynimo priemones sprendimui sutikti

perimti baudžiamąjį procesą užginčyti, įskaitant naudojimosi šiomis teisių gynimo priemonėmis reikalavimus ir terminus. Įtariamasis arba kaltinamasis ir auka bus informuojami atitinkamai pagal 6 straipsnio 4 dalį ir 7 straipsnio 4 dalį.

5. Kai prašomoji institucija sutinka perimti baudžiamąjį procesą, prašančioji institucija nedelsdama persiunčia bylos medžiagos ar atitinkamų jos dalių originalą arba patvirtintą kopiją kartu su jų vertimu į prašomosios valstybės oficialiąją kalbą arba bet kurią kitą kalbą, priimtina prašomajai valstybei pagal 30 straipsnio 1 dalies c punktą. Prireikus prašančioji ir prašomoji institucija gali tarpusavyje konsultuotis, kokius dokumentus ar jų dalis reikia perduoti ir išversti.

13 straipsnis *Atsisakymo pagrindai*

1. Prašomoji institucija atsisako perimti visą baudžiamąjį procesą arba jo dalį, jei pagal prašomosios valstybės nacionalinę teisę įtariamajam arba kaltinamajam negali būti iškelta baudžiamoji byla dėl faktinių aplinkybių, kuriomis grindžiamas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, vienu ar daugiau iš šių atvejų:
 - a) jeigu veiksmai, dėl kurių buvo pateiktas prašymas, pagal prašomosios valstybės teisę nėra laikomi nusikalstama veika;
 - b) baudžiamojo proceso perėmimas prieštarautų principui *ne bis in idem*;
 - c) jeigu įtariamasis arba kaltinamasis negali būti traukiamas baudžiamajon atsakomybėn už nusikalstamą veiką dėl jo amžiaus;
 - d) jeigu baudžiamasis persekiojimas draudžiamas pagal prašomosios valstybės teisę arba nėra įvykdytos baudžiamojo persekiojimo prašomojoje valstybėje sąlygos;
 - e) jeigu pagal prašomosios valstybės teisę nusikalstamai veikai taikoma amnestija;
 - f) jeigu prašomoji valstybė neturi jurisdikcijos dėl nusikalstamos veikos. Tokia jurisdikcija taip pat galėtų būti grindžiama 3 straipsniu.
2. Prašomoji institucija gali atsisakyti perimti visą baudžiamąjį procesą arba jo dalį, jei yra vienas ar daugiau iš šių pagrindų:
 - a) pagal prašomosios valstybės teisę taikomas imunitetas arba privilegija, dėl kurių neįmanoma imtis veiksmų;
 - b) prašomoji institucija mano, kad baudžiamojo proceso perdavimas neatitinka veiksmingo ir gero teisingumo vykdymo interesų;
 - c) visa nusikalstama veika arba jos dalis buvo padaryta arba daugiausia nusikalstamos veikos padarinių ar žalos buvo patirta ne prašomosios valstybės teritorijoje, o kaltinamasis arba įtariamasis nėra tos valstybės pilietis ar gyventojas;
 - d) 9 straipsnio 1 dalyje nurodytas sertifikatas yra neišsamus arba aiškiai neteisingas ir jis nebuvo išsamiai užpildytas ar ištaisytas po 3 dalyje nurodytų konsultacijų.
3. Bet kuriuo iš 1 ir 2 dalyse nurodytų atvejų prašomoji institucija, prieš nusprenddama atsisakyti perimti visą baudžiamąjį procesą arba jo dalį, konsultuojasi su prašančiąja institucija ir prireikus paprašo jos nedelsiant pateikti visą būtiną informaciją.

4. 2 dalies a punkte nurodytu atveju, kai prašomosios valstybės institucija turi įgaliojimus panaikinti privilegiją arba imunitetą, prašomoji institucija paprašo jos nedelsiant pasinaudoti tais įgaliojimais. Tais atvejais, kai įgaliojimus panaikinti privilegiją arba imunitetą turi kitos valstybės institucija arba tarptautinė organizacija, prašymą pasinaudoti tais įgaliojimais tai institucijai pateikia prašančioji institucija.

14 straipsnis
Terminai

1. Prašomoji institucija nedelsdama ir ne vėliau kaip per 60 dienų nuo prašymo dėl baudžiamojo proceso perdavimo gavimo dienos informuoja prašančiąją instituciją apie savo sprendimą, ar ji sutinka perimti baudžiamąjį procesą.
2. Jeigu konkrečiu atveju prašomoji institucija negali laikytis 1 dalyje nustatyto termino, ji nedelsdama apie tai praneša prašančiajai institucijai ir nurodo vėlavimo priežastis. Tokiu atveju 1 dalyje nustatytas terminas gali būti pratęstas ne daugiau kaip 30 dienų.
3. Kai pagal prašomosios valstybės teisę taikomas imunitetas arba privilegija, 1 dalyje nurodytas terminas nepradedamas skaičiuoti, kol prašomajai institucijai nėra pranešta, kad privilegijos ar imunitetas panaikinti: terminas pradedamas skaičiuoti nuo tokio pranešimo dienos.

15 straipsnis
Prašančiosios ir prašomosios institucijų konsultacijos

1. Kai būtina ir nedarant poveikio 12 straipsnio 2 daliai, 13 straipsnio 3 daliai ir 17 straipsnio 2 daliai, siekdamas užtikrinti veiksmingą šio reglamento taikymą, prašančiosios ir prašomosios institucijos nedelsdamos tarpusavyje konsultuojasi.
2. Konsultacijos gali vykti ir prieš pateikiant prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, visų pirma siekiant nustatyti, ar perdavimas padės veiksmingai ir gerai vykdyti teisingumą. Norėdama pasiūlyti, kad prašančioji valstybė perduotų baudžiamąjį procesą, prašomoji institucija taip pat gali konsultotis su prašančiąja institucija dėl galimybės pateikti prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo.
3. Kai prašančioji institucija su prašomąja institucija konsultuojasi prieš pateikdama prašymą dėl baudžiamojo proceso perdavimo, ji prašomajai institucijai pateikia turimą informaciją apie baudžiamąjį procesą ir tą informaciją ji gali pateikti naudodama priede pateiktą sertifikatą.
4. Į prašymus konsultotis atsakoma nedelsiant.

16 straipsnis
Bendradarbiavimas su Eurojustu ir Europos teisminiu tinklu

Prašančiosios ir prašomosios institucijos gali bet kuriuo procedūros etapu prašyti Eurojusto arba Europos teisminio tinklo pagalbos pagal savo atitinkamą kompetenciją. Visų pirma atitinkamais atvejais Eurojustas gali tarpininkauti konsultuojantis pagal 12 straipsnio 2 dalį, 13 straipsnio 3 dalį, 15 straipsnį ir 17 straipsnio 2 dalį.

17 straipsnis
Baudžiamojo proceso perdavimo išlaidos

1. Kiekviena valstybė narė padengia savo išlaidas, susijusias su baudžiamojo proceso perdavimu taikant šį reglamentą.

2. Jeigu dėl bylos medžiagos ir kitų atitinkamų dokumentų vertimo pagal 12 straipsnio 5 dalį susidarytų didelės arba išimtinės išlaidos, prašančioji institucija prašomajai institucijai gali pateikti pasiūlymą, kad išlaidomis būtų pasidalyta. Prie tokio pasiūlymo pridedama išsami prašomosios institucijos patirtų išlaidų išklotinė. Atsižvelgdamos į tokį pasiūlymą, prašančioji ir prašomoji institucijos konsultuojasi tarpusavyje. Kai tikslinga, taip konsultuojantis gali tarpininkauti Eurojustas.

18 straipsnis

Centrinių valdžios institucijų skyrimas

Kiekviena valstybė narė gali paskirti vieną ar daugiau centrinių institucijų administracinėms prašymų dėl baudžiamojo proceso perdavimo bei kitos oficialios su tokiais prašymais susijusios korespondencijos perdavimo ir gavimo užduotims vykdyti.

3 SKYRIUS

BAUDŽIAMOJO PROCESO PERDAVIMO PADARINIAI

19 straipsnis

Padariniai prašančiojoje valstybėje

1. Ne vėliau kaip gavus pranešimą apie tai, kad prašomoji institucija sutinka perimti baudžiamąjį procesą, prašančiojoje valstybėje tas baudžiamasis procesas pagal nacionalinę teisę sustabdomas arba nutraukiamas, išskyrus atvejus, kai pagal 8 straipsnį buvo pasinaudota stabdomąjį poveikį turinčia teisių gynimo priemone, tol, kol nebus priimtas galutinis sprendimas dėl teisių gynimo priemonės.
2. Nepaisant 1 dalies, prašančioji institucija pagal savo nacionalinę teisę gali:
 - a) imtis būtinų tyrimo ar kitų procesinių priemonių, įskaitant priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią įtariamajam arba kaltinamajam pasislėpti, siekiant įvykdyti Pagrindų sprendimu 2002/584/TVR ar kitu tarpusavio pripažinimo dokumentu grindžiamą sprendimą arba atsakyti į savitarpio teisinės pagalbos prašymą;
 - b) toliau taikyti anksčiau priimtas būtinas tyrimo ar kitas procesines priemones, įskaitant priemones, kuriomis siekiama užkirsti kelią įtariamajam arba kaltinamajam pasislėpti, kurios būtinos siekiant įvykdyti Pagrindų sprendimu 2002/584/TVR ar kitu tarpusavio pripažinimo dokumentu grindžiamą sprendimą arba atsakyti į savitarpio teisinės pagalbos prašymą.
3. Prašančioji institucija gali tęsti arba atnaujinti baudžiamąjį procesą, jei prašomoji institucija informuoja ją apie savo sprendimą nutraukti baudžiamąjį procesą, susijusį su faktinėmis aplinkybėmis, kuriomis grindžiamas prašymas dėl baudžiamojo proceso perdavimo, išskyrus atvejus, kai tuo sprendimu pagal prašomosios valstybės nacionalinę teisę galutinai uždraudžiamas tolesnis baudžiamasis persekiojimas ir taip užkertamas kelias tolesniam baudžiamajam procesui dėl tų pačių veikų prašomojoje valstybėje.
4. 3 dalies nuostatomis nedaromas poveikis aukų teisei pradėti arba prašyti atnaujinti baudžiamąjį procesą prieš įtariamąjį arba kaltinamąjį prašančiojoje valstybėje, kai tai numatyta tos valstybės nacionalinėje teisėje, išskyrus atvejus, kai prašomosios institucijos sprendimu nutraukti baudžiamąjį procesą pagal prašomosios valstybės nacionalinę teisę galutinai uždraudžiamas tolesnis baudžiamasis persekiojimas ir taip

užkertamas kelias tolesniam baudžiamajam procesui dėl tų pačių veikų toje valstybėje.

20 straipsnis

Padariniai prašomojoje valstybėje

1. Perduotas baudžiamasis procesas reglamentuojamas prašomosios valstybės nacionaline teise.
2. Jeigu tai neprieštaruja pagrindiniams prašomosios valstybės teisės principams, bet koks prašančiosios valstybės kompetentingų institucijų veiksmas, atliktas baudžiamąjo proceso tikslais, bet kokia pasirengimo nagrinėti bylą priemonė arba bet koks veiksmas, kuriuo nutraukiamas ar sustabdomas senaties terminas, prašomojoje valstybėje turi tokią pačią galią kaip ir jos pačios institucijų teisėtai atlikti veiksmai.
3. Prašančiosios institucijos perduotų įrodymų prašomojoje valstybėje vykstančiame baudžiamajame procese negalima atsisakyti priimti tik dėl to, kad įrodymai buvo surinkti kitoje valstybėje narėje. Prašančiojoje valstybėje surinkti įrodymai gali būti naudojami prašomosios valstybės baudžiamajame procese, jeigu tokių įrodymų priimtumas neprieštaruja pagrindiniams prašomosios valstybės teisės principams.
4. Jeigu prašomojoje valstybėje skiriama laisvės atėmimo bausmė arba priimamas sprendimas dėl įkalinimo, ši valstybė visus prašančiojoje valstybėje praleistus įkalinimo bausmės, kuri buvo skirta vykstant perduodamam baudžiamajam procesui, laikotarpius išskaičiuoja iš visos įkalinimo bausmės, kuri turi būti atlikta prašomojoje valstybėje skyrus laisvės atėmimo bausmę arba priėmus sprendimą dėl įkalinimo, trukmės. Tuo tikslu prašančioji institucija prašomajai institucijai perduoda visą informaciją apie įtariamojo arba kaltinamojo įkalinimo prašančiojoje valstybėje laikotarpį.
5. Jeigu baudžiamasis procesas gali būti pradėtas tik gavus skundą tiek prašančiojoje, tiek prašomojoje valstybėje, prašančiojoje valstybėje pateiktas skundas galioja ir prašomojoje valstybėje.
6. Už nusikalstamą veiką taikoma prašomosios valstybės teisėje nustatyta bausmė, jeigu toje teisėje nenumatyta kitaip. Kai nusikalstama veika padaryta prašančiosios valstybės teritorijoje, prašomoji institucija pagal taikytiną nacionalinę teisę gali atsižvelgti į prašančiosios valstybės teisėje nustatytą maksimalią bausmę. Kai jurisdikcija grindžiama išimtinai 3 straipsniu, prašomojoje valstybėje paskirta bausmė negali būti griežtesnė nei prašančiosios valstybės teisėje nustatyta maksimali bausmė.

21 straipsnis

Prašomosios institucijos teiktina informacija

Prašomoji institucija informuoja prašančiąją instituciją apie baudžiamąjo proceso nutraukimą arba apie bet kokį sprendimą, priimtą pasibaigus baudžiamajam procesui, įskaitant tai, ar tuo sprendimu pagal prašomosios valstybės nacionalinę teisę galutinai uždraudžiamas tolesnis baudžiamasis persekiojimas ir todėl užkertamas kelias tolesniam baudžiamajam procesui dėl tų pačių veikų toje valstybėje, arba pateikia jai kitą svarbią informaciją. Ji prašančiajai institucijai perduoda baudžiamąjo proceso pabaigoje priimto sprendimo rašytinę kopiją.

4 SKYRIUS

RYŠIŲ PALAIKYMŲ PRIEMONĖS

22 straipsnis

Ryšų palaikymo priemonės

1. Prašančiosios ir prašomosios institucijos pagal šį reglamentą ryšius tarpusavyje ir su centrinėmis institucijomis, jei valstybė narė pagal 18 straipsnį yra paskyrusi centrinę instituciją, taip pat su Eurojustu palaiko ir priede pateiktą sertifikatą bei 12 straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą perduoda ir kitais 12 straipsnio 5 dalyje nurodytais dokumentais keičiasi vadovaudamasi Reglamento (ES).../... [Skaitmenizacijos reglamento] 3 straipsniu.
2. Palaikant ryšius per decentralizuotą IT sistemą taikomos Reglamento (ES).../... [Skaitmenizacijos reglamento] 9 straipsnio 1 ir 2 dalys bei 10 ir 15 straipsniai, kuriais nustatomos taisyklės dėl elektroninių parašų ir elektroninių spaudų, elektroninių dokumentų teisinės galios ir perduodamos informacijos apsaugos.
3. Prašančiosios ir prašomosios institucijos gali pagal 12 straipsnio 4 dalį ir 15 straipsnį konsultuotis tarpusavyje ir su centrine (-ėmis) institucija (-omis), jei valstybė narė pagal 18 straipsnį yra paskyrusi centrinę instituciją, taip pat su Eurojustu, naudodamasi bet kokiais tinkamomis ryšių palaikymo priemonėmis, be kita ko, per decentralizuotą IT sistemą.

23 straipsnis

Decentralizuotos IT sistemos sukūrimas

1. Komisija įgyvendinimo aktais sukuria decentralizuotą IT sistemą, skirtą naudoti taikant šį reglamentą, ir nustato:
 - a) technines specifikacijas, kuriose nustatomi decentralizuotai IT sistemai skirti informacijos perdavimo elektroninėmis priemonėmis metodai;
 - b) ryšių protokolų technines specifikacijas;
 - c) informacijos saugumo tikslus ir tinkamas technines priemones, kuriomis užtikrinami minimalūs informacijos saugumo standartai ir aukštas kibernetinio saugumo lygis, kurie taikomi tvarkant ir perduodant informaciją decentralizuotoje IT sistemoje ;
 - d) minimalius prieinamumo tikslus ir galimus susijusius techninius reikalavimus, taikomus decentralizuotos IT sistemos teikiamoms paslaugoms;
 - e) skaitmeninius procedūrų standartus, apibrėžtus Reglamento (ES) 2022/850 3 straipsnio 9 punkte.
2. 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami laikantis 26 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.
3. 1 dalyje nurodyti įgyvendinimo aktai priimami per [*du metus nuo šio reglamento įsigaliojimo*].

24 straipsnis

Bazinio sistemos modelio programinė įranga

1. Komisija yra atsakinga už bazinio sistemos modelio programinės įrangos, kurią valstybės narės gali pasirinkti naudoti kaip savo galinę sistemą vietoj nacionalinės IT

sistemos, sukūrimą, techninę priežiūrą ir plėtrą. Bazinio sistemos modelio programinės įrangos sukūrimas, techninė priežiūra ir plėtra finansuojami iš Sąjungos bendrojo biudžeto.

2. Eurojustas taip pat turi turėti galimybę naudotis 1 dalyje nurodyta bazinio sistemos modelio programine įranga.
3. Komisija nemokamai teikia, prižiūri ir remia bazinio sistemos modelio programinę įrangą.

25 straipsnis

Decentralizuotos IT sistemos išlaidos

1. Kiekviena valstybė narė padengia decentralizuotos IT sistemos prieigos taškų, už kuriuos ji yra atsakinga, įrengimo, eksploatavimo ir techninės priežiūros išlaidas.
2. Kiekviena valstybė narė padengia savo atitinkamų nacionalinių IT sistemų sukūrimo ir pritaikymo sąveikai su prieigos taškais išlaidas, taip pat tų sistemų administravimo, veikimo ir techninės priežiūros išlaidas.
3. Eurojustas padengia decentralizuotos IT sistemos komponentų, už kuriuos jis yra atsakingas, įrengimo, eksploatavimo ir techninės priežiūros išlaidas.
4. Eurojustas padengia savo bylų valdymo sistemos sukūrimo ir pritaikymo sąveikai su prieigos taškais išlaidas, ir tos sistemos administravimo, veikimo ir techninės priežiūros išlaidas.

26 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tas komitetas – komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011⁷⁵.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

5 SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27 straipsnis

Statistiniai duomenys

1. Valstybės narės reguliariai renka išsamius statistinius duomenis, kad Komisija galėtų stebėti, kaip taikomas šis reglamentas. Institucijos tuos statistinius duomenis saugo ir kasmet siunčia juos Komisijai. Jos gali tvarkyti asmens duomenis, reikalingus statistikai rengti. Šie statistiniai duomenys:
 - a) pateiktų prašymų dėl baudžiamojo proceso perdavimo skaičius, įskaitant prašymo dėl perdavimo kriterijus, nurodant pagal kiekvieną prašomąją valstybę;
 - b) perduotų ir atsisakytų perimti baudžiamųjų procesų skaičius, įskaitant atsisakymo pagrindus, nurodant pagal kiekvieną prašančiąją valstybę;
 - c) tyrimų ir baudžiamųjų persekiojimų, kurie nebuvo vykdomi po sutikimo perimti baudžiamąjį procesą, skaičius;

⁷⁵ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

- d) informacijos apie sprendimą, ar sutikti perimti baudžiamąjį procesą, perdavimo trukmė;
 - e) teisių gynimo priemonių, kuriomis norėta pasinaudoti dėl sprendimų perimti baudžiamąjį procesą, skaičius, nurodant, ar jomis pasinaudoti norėjo įtariamasis, kaltinamasis ar auka, ir sėkmingai užginčytų sprendimų skaičius;
 - f) praėjus ketveriems metams nuo 23 straipsnio 1 dalyje nurodytų įgyvendinimo aktų įsigaliojimo dienos – pagal 25 straipsnio 2 dalį patirtos išlaidos.
2. Bazinio sistemos modelio programinė įranga ir nacionalinė galinė sistema, jei joje įdiegta tokia galimybė, programiškai renka 1 dalies a, b ir d punktuose nurodytus duomenis ir kasmet perduoda juos Komisijai.

28 straipsnis
Sertifikato pakeitimai

Komisijai pagal 29 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus dėl priedo dalinio pakeitimo, siekiant šį priedą atnaujinti ar padaryti jo techninius pakeitimus.

29 straipsnis
Įgaliojimų delegavimas

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. 28 straipsnyje nurodyti įgaliojimai suteikiami neribotam laikui nuo [šio reglamento taikymo diena].
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 28 straipsnyje nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.
4. Prieš priimdama deleguotąjį aktą Komisija konsultuojasi su kiekvienos valstybės narės paskirtais ekspertais vadovaudamasi 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros nustatytais principais.
5. Apie priimtą deleguotąjį aktą Komisija nedelsdama vienu metu praneša Europos Parlamentui ir Tarybai.
6. Pagal 28 straipsnį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva tas laikotarpis gali būti pratęstas dviem mėnesiais.

30 straipsnis
Pranešimai

1. Iki [šio reglamento taikymo data] kiekviena valstybė narė perduoda Komisijai informaciją apie:
 - a) institucijas, kurios pagal savo nacionalinę teisę yra kompetentingos pagal 2 straipsnio 3 ir 4 dalis pateikti ir (arba) patvirtinti bei vykdyti prašymus dėl baudžiamojo proceso perdavimo;

- b) informaciją apie paskirtą centrinę instituciją ar institucijas, jei valstybė narė pageidauja pasinaudoti 18 straipsnyje numatyta galimybe;
 - c) kalbas, priimtinas prašymams dėl baudžiamojo proceso perdavimo, ir kitą papildomą informaciją.
2. Komisija pagal 1 dalį gautą informaciją viešai skelbia specialioje interneto svetainėje arba Tarybos sprendimu 2008/976/TVR⁷⁶ sukurto Europos teismo tinklo svetainėje.

31 straipsnis

Ryšys su tarptautinėmis sutartimis ir susitarimais

1. Šiuo reglamentu nuo [*šio reglamento taikymo pradžios data*] pakeičiamos atitinkamos 1972 m. gegužės 15 d. Europos konvencijos dėl baudžiamojo proceso perdavimo ir 1959 m. balandžio 20 d. Europos konvencijos dėl savitarpio pagalbos baudžiamosiose bylose nuostatos, taikomos tarp valstybių narių, kurioms šis reglamentas privalomas, nedarant poveikio jų taikymui tarp valstybių narių ir trečiųjų valstybių.
2. Be šio reglamento, valstybės narės po šio reglamento įsigaliojimo dienos gali sudaryti arba toliau taikyti dvišales ar daugiašales sutartis ar susitarimus su kitomis valstybėmis narėmis tik tokia apimtimi, kokia jais sudaromos galimybės labiau sustiprinti šio reglamento tikslus ir padėti supaprastinti ar dar labiau palengvinti baudžiamojo proceso perdavimo procedūras, su sąlyga, kad užtikrinamos šiame reglamente nustatyto lygio apsaugos priemonės.
3. Valstybės narės iki [*šio reglamento taikymo pradžios data*] praneša Tarybai ir Komisijai apie 2 dalyje nurodytas sutartis ir susitarimus, kuriuos jos pageidauja toliau taikyti. Be to, valstybės narės per tris mėnesius nuo 2 dalyje nurodytos naujos sutarties ar susitarimo pasirašymo praneša apie juos Komisijai.

32 straipsnis

Ataskaitų teikimas

Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo [*šio reglamento taikymo pradžios dienos*] Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pateikia šio reglamento taikymo ataskaitą, pagrįstą valstybių narių pagal 27 straipsnio 1 dalį pateikta ir Komisijos surinkta informacija.

33 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio priemonės

Prieš pradėdant taikyti 22 straipsnio 1 dalyje nurodytą prievolę, prašančiosios ir prašomosios institucijos ryšius tarpusavyje ir, kai taikytina, su centrinėmis institucijomis, taip pat su Eurojustu palaiko pagal šį reglamentą, naudodamosi bet kokiais tinkamomis alternatyviomis priemonėmis, ir atsižvelgdamos į poreikį užtikrinti greitą, saugų ir patikimą keitimąsi informacija.

⁷⁶ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos sprendimas 2008/976/TVR dėl Europos teismo tinklo (OL L 348, 2008 12 24, p. 130).

34 straipsnis
Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo [pirmos mėnesio, einančio po dviejų metų laikotarpio nuo šio reglamento įsigaliojimo, dienos].

Kompetentingų institucijų prievolė naudoti decentralizuotą IT sistemą ryšiams pagal šį reglamentą palaikyti taikoma nuo pirmos mėnesio, einančio po dviejų metų laikotarpio nuo 23 straipsnyje nurodytų įgyvendinimo aktų priėmimo, dienos.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė